

กลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาไทยเพื่อผลิตบทบรรยายภาพยนตร์
Translation strategies of taboo words
from English into Thai for film subtitling

โชติกา เศรษฐธัญญการ

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Received: August 22, 2021

Revised: December 1, 2021

Accepted: December 8, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์และนำเสนอกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ที่นักแปลมืออาชีพนิยมใช้ โดยการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคำต้องห้ามในคู่แปลบทบรรยายของภาพยนตร์ภาษาอังกฤษและภาษาไทย ที่ติดอันดับยอดเยี่ยมสูงสุด 20 อันดับแรก Box Office ประจำปี พ.ศ. 2562 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ การวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป (global strategies) ตามทฤษฎีของ Newmark (1988) และการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะ (local strategies) ตามทฤษฎีของ Davoodi (2009) ผลการวิเคราะห์พบกลวิธีการแปลที่นักแปลเลือกใช้ทั้งหมด 6 กลวิธี เรียงจากความถี่มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การแปลสื่อความ (ร้อยละ 54) การแปลแบบเสรี (ร้อยละ 18) การไม่แปล (ร้อยละ 15) การแปลถอดความหมาย (ร้อยละ 8) การแปลตรงตัว

(ร้อยละ 4) และการแปลแบบสำนวน (ร้อยละ 1) ตามลำดับ ส่วนการวิเคราะห์กลวิธีการแปลเฉพาะ พบทั้งหมด 5 กลวิธี ได้แก่ การเทียบคู่คำต้องห้าม (ร้อยละ 44.4) การใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง (ร้อยละ 20.4) การลบคำต้องห้าม (ร้อยละ 14.8) การแปลงเป็นคำอื่น (ร้อยละ 13) และการแทนที่ด้วยคำอื่น (ร้อยละ 7.4) ตามลำดับ ผลการวิจัยสะท้อนว่า นักแปลส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการแปลคำต้องห้าม นักแปลจึงนิยมใช้กลวิธีเทียบคู่แปลภาษาไทยให้ใกล้เคียงกับภาษาอังกฤษ และคู่แปลนั้นสามารถใช้สื่อสารได้จริงในภาษาไทย กรณีที่นักแปลพบปัญหาคู่เทียบแปลคำต้องห้ามที่หายากมาก นักแปลจะใช้วิธีการดัดแปลงคำต้องห้ามภาษาไทยให้สุภาพมากขึ้น

คำสำคัญ

กลวิธีการแปล, ภาษาศาสตร์การแปล, คำต้องห้าม, คำหายาก, บทบรรยายภาพยนตร์

Abstract

This research aims to analyze and present strategies popularly used by professional translators for translating taboo words in film subtitles from English to Thai. The data samples were composed of pairs of original and translated taboo words collected from subtitles of films chosen randomly from the Box Office top-ranked 20 films of 2019. The translation analysis was divided into two areas: global translation strategies based on Newmark's (1988) theory, and local translation strategies based on Davoodi's (2009) theory. The analysis of the results showed that the translators used 6 strategies, in the following order of frequency: communicative translation (54%), free translation (18%), non-translation (15%), semantic translation (8%), faithful translation (4%) and idiomatic translation (1%). In addition, there were 5 local strategies used by the translators: taboo for taboo (44.4%), taboo with euphemism (20.4%), censorship (14.8%), applying euphemism (13%) and substitution (7.4%). These results imply that most translators value the translation of taboo words, and, therefore, prefer using taboo for taboo, as well as communicative translation strategies in order to create translations which effectively communicate in Thai while retaining fidelity to the English originals. In instances where translators encounter very rude taboo words, they will modify the taboo words in Thai so that the words are more polite.

Keywords

translation strategy, linguistic translation, taboo word, offensive word, film subtitle

บทนำ

เนื่องด้วยความนิยมภาพยนตร์ต่างประเทศและความสำคัญของอุตสาหกรรมภาพยนตร์ต่อเศรษฐกิจของไทย ที่สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการนำเข้าภาพยนตร์และโรงฉายภาพยนตร์เป็นรายได้มหาศาลต่อปี (สมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ, 2561) ความต้องการการแปลบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจึงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากเว็บไซต์การแลกเปลี่ยนบทแปลบทบรรยายภาพยนตร์ (subtitles) ที่มีอยู่อย่างแพร่หลาย ทั้งแบบที่แปลโดยนักแปลมืออาชีพตามที่ได้ฉายในโรงภาพยนตร์ทั่วไป และแบบที่แปลโดยนักแปลมือสมัครเล่นอย่างไม่เป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม การแปลบทบรรยายภาพยนตร์อาจไม่ใช่เรื่องง่าย โดยเฉพาะสำหรับผู้แปลมือสมัครเล่น หรือแม้กระทั่งนักแปลมืออาชีพก็อาจประสบกับปัญหาการแปลเช่นเดียวกัน ปัญหาการแปลมีอยู่หลายประการ เริ่มตั้งแต่ผู้แปลขาดความชำนาญ ทั้งในการตีความภาษาต้นทางและการแปลเป็นภาษาปลายทาง จนทำให้เกิดข้อผิดพลาดที่ส่งผลให้ภาษาปลายทางมีความหมายไม่ตรงกับภาษาต้นทาง หรืออาจตรงตามภาษาต้นทางทุกประการ แต่กลับไม่ตรงกับวัฒนธรรมหรือธรรมชาติของภาษาปลายทาง และนี่คือปัญหาที่สำคัญมากของผู้แปล ประเด็นนี้ Newmark (1988, pp. 9-10) นักทฤษฎีการแปลผู้มีชื่อเสียง ได้ชี้แนะแนวทางการแก้ปัญหาที่ว่า การแปลที่ตีความคำนึงถึงผู้อ่านเป็นสำคัญ (readership) บนพื้นฐานของความเป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง เมื่อเข้าถึงปัจจัยนี้ได้แล้ว เรื่องความเข้าใจเนื้อหาหรือระดับภาษาที่ใช้นั้น ผู้แปลอาจสามารถผ่อนปรนได้ตามความจำเป็น เนื่องจากในบางกรณีการแปลตามอุดมคตินั้นอาจเป็นไปได้ยาก

โดยเฉพาะในกรณีที่ตั้งสองภาษามีวัฒนธรรมที่ต่างกัน เพราะในชีวิตจริงมิได้มีเฉพาะคำสากลที่ทุกชาติทุกภาษามีเหมือนกัน อย่างเช่นในภาษาไทย มีคำว่า *เสื้อ* และภาษาอังกฤษก็มีคำว่า *shirt* ที่ใช้แปลเทียบคู่กันได้เสมอ แต่ทุกภาษามักปรากฏคำพูดที่บ่งบอกเอกลักษณ์เฉพาะชนชาติด้วย เช่นคำว่า *โจงกระเบน* ในภาษาไทย หรือคำว่า *corset* ในภาษาอังกฤษ ซึ่งเมื่อแปลเป็นภาษาต่างชาติ อาจไม่สามารถหาคู่แปลเทียบเท่า (equivalent) ได้โดยเฉพาะระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ ที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันตามแบบฉบับของชาวตะวันตกกับชาวตะวันตก (Newmark, 1988, pp. 94-95) ด้วยเหตุนี้ การแปลจึงมิใช่การแปลเฉพาะตัวภาษาแต่เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นการแปลวัฒนธรรมด้วย และเป็นปัญหาสำคัญที่ผู้แปลจะต้องคอยหาทางแก้ไข เพื่อให้ได้บทแปลที่ตรงตามความต้องการของผู้อ่านภาษาปลายทาง ในขณะที่เดียวกันก็ยังคงรักษาสาระสำคัญของภาษาต้นทางไว้ได้

การแก้ปัญหาภาษาสื่อวัฒนธรรมเช่นนี้ ในภาษาเขียนอาจใช้วิธีเพิ่มเชิงอรรถหรือคำอธิบายได้ไม่ยาก แต่สำหรับภาษาพูดในบทบรรยาย ภาพยนตร์นั้นกลับเป็นไปได้ เพราะเป็นภาษาสื่อสารตามธรรมชาติ และการแปลบทบรรยายภาพยนตร์ยังถูกจำกัดพื้นที่และเวลา เนื่องจากบทบรรยายจะต้องอยู่บนหน้าจอที่มีความยาว 2 บรรทัด คงอยู่ภายในเวลาเพียง 5-6 วินาทีต่อครั้ง และควรสัมพันธ์กับภาพและเสียง (Gottlieb, 2005)

นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังมีข้อจำกัดในเรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาและภาษาที่ใช้ตาม พ.ร.บ. ภาพยนตร์ พุทธศักราช 2473 ซึ่งมีกระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานในการตรวจสอบ เนื่องจากภาพยนตร์เป็นสื่อสาธารณะที่มีอิทธิพลต่อสังคมส่วนรวมโดยเฉพาะเยาวชน ผู้ซึ่งยังไม่สามารถแยกความถูกต้องเหมาะสมได้ด้วยตนเอง รัฐบาลจึงต้องเข้ามามี

บทบาทในการเซ็นเซอร์ภาพยนตร์และบทภาพยนตร์ที่ไม่เหมาะสม ถึงแม้จะถูกมองจากผู้สร้างภาพยนตร์ว่าเป็นการปิดกั้นสิทธิเสรีภาพของสื่อทางหนึ่งก็ตาม ดังบทสัมภาษณ์ของ รองศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา เกิดดี เรื่อง เซ็นเซอร์ : ผู้ร้ายภาครัฐหรือผู้พิทักษ์คุณธรรมในสังคม (อาร์เอสยู วิสดอม ทิว, 2558) ดังนั้น เมื่อคำหยาบซึ่งถือเป็นสิ่งต้องห้าม ปรากฏในบทบรรยายของภาพยนตร์ต่างประเทศ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น คำต้องห้าม (taboo words) ตามนิยามของ Allan (2019) ที่นำไปเปรียบเทียบกับข้อห้าม (taboos) ซึ่งก็คือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความไม่สบายใจหรือเกิดอันตรายกับทั้งผู้กระทำและบุคคลอื่นในสังคม หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นกฎข้อบังคับทางสังคม รวมไปถึงกฎหมาย ที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคลด้วย และเมื่อการกระทำต้องห้ามนั้นอยู่ในรูปแบบของคำพูด จึงเรียกว่าคำต้องห้าม หรืออาจกล่าวว่าเป็นคำพูดที่ขัดต่อความรู้สึกของสังคม เมื่อพูดออกไปมีแนวโน้มที่จะทำให้สังคมไม่สบายใจ คล้ายกันกับแนวคิดของ Jay (2009, p. 153) ที่ใช้คำต้องห้ามกับคำสบถ (swear words) ทดแทนกันเสมอ ในการอธิบายคำที่ใช้เพื่อแสดงอารมณ์ไม่พอใจ เนื่องจากคำประเภทนี้เปรียบเสมือนกับข้อห้ามที่กำหนดขึ้นจากวัฒนธรรมในสังคม ด้วยเหตุนี้ การใช้คำต้องห้ามจะขึ้นอยู่กับสังคมเป็นหลัก และผู้แปลในฐานะผู้ใช้คำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จึงจำเป็นต้องตัดสินใจว่า คำใดบ้างที่สมควรแปลเป็นภาษาไทยหรือคำใดบ้างที่ไม่สมควรแปล บางคำพูดผู้ชมอาจยอมรับได้ แต่บางคำพูดผู้ชมอาจยอมรับไม่ได้ หรือยิ่งไปกว่านั้นอาจถูกเซ็นเซอร์ไม่ให้ออกอากาศอีกด้วย เรื่องนี้จึงเป็นข้อจำกัดและปัญหาอีกประการหนึ่งที่ทำให้นักแปลบทบรรยายภาพยนตร์

ประเด็นข้อจำกัดในการเลือกใช้คำต้องห้ามในบทแปลนี้ เพียงแค่นักแปลและกองเซ็นเซอร์ อาจไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเองว่าควรแปลตามต้นฉบับทั้งหมดหรือไม่ โดยเฉพาะ คำต้องห้ามต้นฉบับจากภาษาต่างประเทศที่ไม่คุ้นเคย ในเมื่อการใช้คำต้องห้ามนั้นต้องขึ้นอยู่กับสังคมส่วนรวม ดังนั้นการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริโภคสื่อ ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรง จึงถือเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่ง กรณีนี้ มีตัวอย่างเกิดขึ้นที่ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีหน่วยงานหนึ่งซึ่งชื่อว่า Ofcom มีหน้าที่ควบคุมบริการด้านการสื่อสารของสื่อออกอากาศต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์และวิทยุ โดยการกำกับดูแลเนื้อหาที่ออกอากาศไม่ให้ละเมิดต่อกฎหมายและปกป้องผู้บริโภคจากการกระทำที่ไม่เหมาะสม ในการนี้ Ofcom (2016) ได้สำรวจระดับความไม่พอใจของผู้บริโภคสื่อต่อคำไม่สุภาพ (offensive language) ภาษาอังกฤษทั้งหมด 150 คำ ซึ่งมีแนวโน้มจะเป็นคำต้องห้ามในการออกอากาศทางสื่อโทรทัศน์และวิทยุ โดยที่คำดังกล่าวนี้ ได้ผ่านการประเมินโดยผู้บริโภคขึ้นต้นแล้วว่าเป็นคำไม่สุภาพจริง เช่น คำสบถ คำด่า คำสแลง ฯลฯ หลังจากนั้นได้ให้ผู้ชมเลือกระดับความไม่พอใจที่แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับเบา ระดับกลาง ระดับหนักและระดับหนักที่สุด โดยผลการสำรวจพบว่าคำสบถที่เกี่ยวกับการดูถูกเหยียดหยามทางเพศและเชื้อชาติมักจัดอยู่ในกลุ่มความไม่พอใจระดับหนักถึงหนักที่สุด ที่แนะนำให้เผยแพร่หลังเวลา 21.00 น. ในขณะที่คำสบถที่เกี่ยวกับการดูถูกเรื่องการไร้ความสามารถมักจัดอยู่ในกลุ่มความไม่พอใจระดับเบา ที่สามารถออกอากาศให้เยาวชนรับชมในเวลาทั่วไปได้ (Brown, 2016)

ผลสำรวจนี้แสดงให้เห็นว่าคำพูดไม่เหมาะสมเหล่านี้ อาจไม่ใช่คำต้องห้าม (taboos) ในการออกสื่อสาธารณะเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกลุ่มอายุของผู้ชมหรือเวลาออกอากาศด้วย ซึ่งแตกต่างจากภาพยนตร์ที่ควบคุมเวลาฉายและกลุ่มผู้ชมได้ยากกว่า เนื่องจากภาพยนตร์สามารถเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตเป็นภาพยนตร์ออนไลน์ได้ ดังนั้นประเด็นนี้จึงถือเป็นข้อจำกัดอีกด้านหนึ่งของการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ แต่อย่างไรก็ตาม การสำรวจและรวบรวมคำไม่สุภาพทั้ง 150 คำของ Ofcom (2016, p. 15) นั้น มีความน่าสนใจไม่น้อย และมีความครอบคลุมพอที่จะนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาคำต้องห้ามในสื่อสาธารณะอื่น โดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์ ได้ เห็นได้จากการแบ่งประเภทความหมายของคำไม่สุภาพทั้ง 150 คำอย่างละเอียด ได้แก่ คำด่าหรือคำสบถทั่วไป (รวมการเปรียบเทียบกับสัตว์และสิ่งไม่ดีต่าง ๆ) เชื้อชาติ อวัยวะในร่างกาย เพศสภาพ สภาพทางจิตใจ และร่างกาย การดูหมิ่นศาสนา ทำทางมือ การกล่าวถึงทางเพศและผู้อาวุโส ซึ่งแต่ละคำจะมีความหมายหยาบคาย อีกทั้งทำให้ผู้ฟังรู้สึกเสื่อมเสียจากการถูกดูถูกเหยียดหยาม (Ofcom, 2016, p. 5) ซึ่งสอดคล้องกับการให้นิยามคำต้องห้ามของ Allan (2019) และ Jay (2009, p. 153) ที่เสนอว่า คำต้องห้ามหมายรวมถึงคำสบถและคำหยาบคายต่าง ๆ (dirty words) ซึ่งเมื่อกล่าวออกไปแล้วจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกตกใจ เสียหน้า และชุ่นเคืองใจ ซึ่ง Allan (2019) จำแนกตามกลุ่มความหมาย ได้แก่ 1) การเปรียบเทียบกับสัตว์ 2) ชื่อเรียกอวัยวะในร่างกาย การขับถ่าย และพฤติกรรมทางเพศ 3) ข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา 4) เชื้อชาติ เพศสภาพ อายุ และชาติกำเนิดอื่น ๆ และ 5) คำพูดที่แสดงการเหยียดหยามในเรื่องบุคลิกลักษณะของบุคคล

เมื่อสำรวจความหมายของคำต้องห้ามที่ปรากฏในบทบรรยาย ภาพยนตร์โดยเฉพาะ พบว่ามีงานวิจัยภายในประเทศไทยได้สำรวจไว้ในงาน ของ กุลชาติ ศรีโพธิ์ (2548) ที่จัดหมวดหมู่ความหมายของคำสบถและคำ หมายบคายที่พบในภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็น 8 หมวด ได้แก่ 1) อวัยวะของ มนุษย์ 2) กิจกรรมทางเพศ 3) การขับถ่าย 4) เพศหญิง 5) สัตว์ 6) ความเชื่อ 7) เรื่องเหนือธรรมชาติ และ 8) การสาปแช่ง ซึ่งใกล้เคียงกับการจัดหมวดหมู่ ความหมายของคำด่าในภาษาไทยของ อรทัย ชินอักษรพงศ์ (2557) ทั้งหมด 13 หมวด ได้แก่ 1) สัตว์ 2) อวัยวะในร่างกาย 3) สิ่งของเครื่องใช้ 4) สิ่งปฏิกูล 5) ความเชื่อ 6) โรคภัยไข้เจ็บ 7) พืช 8) สถานที่ 9) ตัวละคร 10) อาวุธ 11) เผ่าพันธุ์ 12) อาหาร และ 13) อาชีพ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกัน จะเห็นได้ว่าคำต้องห้ามในภาษาไทยมีความหมายครอบคลุมคำต้องห้ามใน ภาพยนตร์ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ซึ่งส่งผลต่อการแปลเทียบคู่คำทั้งสอง ภาษา ตัวอย่างเช่น ความหมายในหมวดอวัยวะมนุษย์ ที่ทั้งสองภาษามี ตรงกัน เช่น คำว่า *dick* ในภาษาอังกฤษ แต่ในทางปฏิบัติผู้แปลกลับไม่ สามารถแปลโดยใช้คำในภาษาไทยว่า *ค-ว-ย* เทียบคู่ได้ เพราะสำหรับ วัฒนธรรมไทยนั้น คำนี้ไม่ได้เป็นเพียงคำสบถทั่วไป แต่เป็นคำหยาบคายอย่าง ร้ายแรง และอาจถูกเซ็นเซอร์ได้ หรือถึงแม้ว่าภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะ มีคำต้องห้ามหมวดความเชื่อเช่นเดียวกัน แต่วัฒนธรรมความเชื่อกลับไม่ ตรงกัน จึงยากต่อการแปลให้ตรงตามต้นฉบับ อย่างเช่นตัวอย่างคำว่า *mother of god* หากแปลตรงตามรูปคำแล้วจะแปลว่า *มารดาของพระเจ้า* ซึ่งไม่ใช่คำหยาบในภาษาไทยแต่อย่างใด กรณีนี้ผู้แปลมักแปลอ้อมแทนการ แปลตรง โดยใช้คำอื่นในภาษาไทยที่ให้อารมณ์ด่าอย่างหยาบคาย อย่างเช่น *ไอ้สารเลว* แทน ซึ่งอาจไม่ได้ตรงกับต้นฉบับอย่างสมบูรณ์

ด้วยเหตุนี้ จากการศึกษาของกุลชาติ ศรีโพธิ์ (2548) เกี่ยวกับการสื่อสารความหมายของคำหยาบในบทบรรยายภาพยนตร์ฉบับแปล จึงพบว่าการแปลของนักแปลยังขาดประสิทธิภาพในเรื่องการสื่อสารกับผู้ชม ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงความหมายของต้นฉบับได้อย่างครบถ้วน ปัญหานี้พบในการแปลคำต้องห้ามในงานเขียนเช่นเดียวกัน อย่างเช่นงานของ นันทวัฒน์ เนตรเจริญ (2557) ที่วิเคราะห์ข้อบกพร่องในการแปลคำต้องห้ามของวรรณกรรมเรื่องหนึ่ง อันประกอบด้วย 1) การถ่ายทอดความหมายของถ้อยคำต้องห้ามแตกต่างไปจากต้นฉบับ และ 2) การไม่จับความหมายแฝงของถ้อยคำต้องห้าม ซึ่งเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ ได้แก่ การเลือกแปลแบบอิสระของผู้แปล และความแตกต่างทางวัฒนธรรมของภาษาคู่แปล

นอกเหนือจากการแปลความหมายของคำต้องห้ามโดยตรงแล้ว การสื่อสารความหมายของคำต้องห้ามถือเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ผู้แปลอาจจะต้องเผชิญ เนื่องจากในมุมมองทางด้านวจนปฏิบัติศาสตร์ การใช้คำต้องห้ามเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับเจตนาการสื่อสารของผู้พูดหรือความรู้สึกที่ผู้พูดมีต่อคู่สนทนาและสถานการณ์ในระหว่างการสนทนาด้วย (Jay, 2009, p. 154) ยกตัวอย่างเช่น คำต้องห้าม *fuck* สามารถสื่อสารความหมายตามเจตนาของผู้พูดได้อย่างหลากหลาย ได้แก่ การกล่าวถึงกิจกรรมทางเพศโดยตรง เช่น *Even when I fuck I talk*. การแสดงอารมณ์รุนแรง เช่น *What the fuck happened to my car?* การเน้นย้ำ เช่น *I've fucking won*. การกล่าวล่วงละเมิด เช่น *Come on in, you fuckers*. และการแสดงความสนิทสนม เช่น *This guy is the fucking master, don't you see?* เป็นต้น (Torres, 2016, p. 14) เพราะฉะนั้นการแปลคำต้องห้ามโดยเฉพาะคำสลับข้ามภาษาจึงไม่สามารถเทียบคู่แปลตามความหมายของคำโดยตรงได้ และจำเป็นต้อง

พิจารณาทั้งปัจจัยทางวัฒนธรรมและวัจนปฏิบัติศาสตร์ อย่างเช่นเจตนา อารมณ์และสถานการณ์ ควบคู่กับการใช้เทคนิคการแปลคำต้องห้าม โดยเฉพาะ อย่างเช่น การแปลความหมายโดยตรง (literal translation) การละเว้น (omission) การลดความรุนแรง (softening) การเปลี่ยนคำสวด (change of swearword) เป็นต้น (Torres, 2016)

จากการประมวลปัญหาและข้อจำกัดในการแปลคำต้องห้ามข้างต้น อันได้แก่ ประการแรก คือ ปัญหาคุณธรรมจริยธรรม ที่ถึงแม้จะมีวัฒนธรรม ตรงกันและสามารถหาคู่แปลเทียบเท่าได้ แต่กลับใช้แปลไม่ได้เพราะค่านั้น หายบคายเกินไปจนกระทบกับความรู้สึกของผู้ชม หรือยิ่งไปกว่านั้นอาจถูก เซ็นเซอร์ได้ ประการต่อมา คือ ปัญหาวัฒนธรรมไม่ตรงกันจนกระทั่งไม่สามารถหาคู่แปลเทียบเท่าได้ และประการสุดท้าย คือ การตีความตาม เจตนาผู้พูดในสถานการณ์เฉพาะ แสดงว่าการแปลคำต้องห้ามอาจมิใช่วิธีการ แปลธรรมดาทั่วไป หากแต่เป็นวิธีการแก้ปัญหาการแปลขั้นสูง หรืออาจนิยาม ว่าเป็น “กลวิธีการแปล (translation strategy)” ดังที่ Lörcher (1991, p. 76 as cited in Plonska, 2014) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการหนึ่งที่ใช้ แก้ปัญหาการแปลที่นักแปลได้ประสบ เมื่อแปลจากภาษาหนึ่งไปยังอีกภาษา หนึ่ง คือ กลวิธีการแปล

นอกจากนี้ เมื่อศึกษาแนวคิดเรื่องกลวิธีการแปล พบว่ามี นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอกลวิธีการแปลที่ประกอบด้วย 2 กลวิธีหลัก หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาการแปลข้ามภาษาและวัฒนธรรม ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 2 กระบวนการ ได้แก่ กระบวนการแรก คือ การแปลเนื้อหาทั้งหมดโดยรวม และกระบวนการที่สอง คือ การแปลด้วย เทคนิคเฉพาะ เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการแปล

ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อหาด้วย โดยที่ผู้แปลจะใช้ทั้งสองกระบวนการนี้ควบคู่กันในการแปล ประเด็นนี้ นักวิชาการแต่ละท่านได้ให้คำจำกัดความกระบวนการแปล 2 ชั้นดังกล่าวแตกต่างกันออกไป ยกตัวอย่างเช่น Chesterman (1997, pp. 90-91) นิยามกลวิธีการแปลขั้นแรกว่า “global strategies” (กลวิธีโดยรวม) ในขณะที่กลวิธีการแปลขั้นที่สองได้นิยามว่า “local strategies” (กลวิธีเฉพาะ) ใกล้เคียงกับ Newmark (1988) ที่ได้เสนอบทการแปล 2 ชั้น ประกอบด้วย ขั้นตอน คือ “translation methods” ซึ่งเทียบเท่ากับ “global strategies” และขั้นตอนรอง คือ “translation procedures” ซึ่งเทียบเท่ากับ “local strategies” ด้วยเหตุนี้ การจะศึกษาวิธีการแปลคำต้องห้ามในบริบทภาพยนตร์ซึ่งเป็นเนื้อหาเฉพาะ จึงสมควรจะศึกษาวิธีการแปลทั้งสองกระบวนการ อันได้แก่ กลวิธีการแปลทั่วไป (global strategies) และกลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะ (local strategies) ด้วยเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยในประเทศไทยที่ผ่านมา (กุลชาติ ศรีโพธิ์, 2548; อรทัย ชินอัครพงศ์, 2557) ได้ศึกษาความหมายควบคู่กับการใช้คำต้องห้าม และวิเคราะห์ประสิทธิภาพการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์เท่านั้น ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวกับวิธีการแปลคำต้องห้ามภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยก็ปรากฏเฉพาะในงานเขียน (นันทวัฒน์ เนตรเจริญ, 2557) หรือเฉพาะในบริบทของการแปลระหว่างภาษาตะวันตก ซึ่งวัฒนธรรมไม่แตกต่างกันมากนัก (Alavi et al., 2013; Davoodi, 2009; Torres, 2016) จึงอาจยังไม่ครอบคลุมวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยเฉพาะในสื่อภาพและเสียงอย่างเช่นภาพยนตร์

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาให้ครอบคลุมต่อไปว่า นักแปลมืออาชีพที่มีความเชี่ยวชาญจะมีกลวิธีในการแก้ไขปัญหาการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยในสื่อภาพยนตร์อย่างไร แต่อย่างไรก็ตามจากการประมวลข้อจำกัด แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ข้างต้น แสดงว่าการศึกษาการแปลคำต้องห้ามของนักแปลมืออาชีพนั้น จำเป็นที่จะต้องวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของนักแปลควบคู่กัน เนื่องจากนักแปลจะเป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้ในการเลือกแปลคำต้องห้ามให้มีความเหมาะสมมากที่สุด เพื่อให้ผู้ชมภาพยนตร์ทุกกลุ่มวัยยอมรับได้ ในขณะเดียวกัน ก็ต้องคำนึงถึงความถูกต้องตามต้นฉบับด้วย ตามแนวคิดกระบวนการแปลขั้นต้นหรือวิธีการแปล (translation methods) ของ Newmark (1988, pp. 45-47) ที่ว่า การแปลขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้แปลเป็นอันดับแรกว่า ผู้แปลต้องการให้บทแปลตรงตามต้นฉบับหรือตรงตามภาษาฉบับแปลมากกว่ากัน แล้วจึงเลือกแปลตามวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้แปลเห็นว่าเหมาะสมกับวัตถุประสงค์

ด้วยเหตุนี้ นักแปลจึงน่าจะมียุทธวิธีการแปลคำต้องห้ามที่หลากหลายทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของนักแปลด้วยว่า นักแปลต้องการให้บทแปลนั้นมีลักษณะอย่างไร เช่น นักแปลใช้ยุทธวิธีการแปลคำต้องห้ามตรงตามต้นฉบับเพื่อคงความถูกต้องและอรรถรสตามภาษาต้นฉบับไว้ นักแปลใช้ยุทธวิธีการแปลคำต้องห้ามแบบอ้อมเพื่อลดความหยาบคายลงแม้จะเสียอรรถรสไปบ้าง หรือนักแปลเลือกที่จะไม่แปลคำต้องห้ามเพื่อคำนึงถึงหลักคุณธรรมจริยธรรม เป็นต้น และเมื่อวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของผู้แปลตามแนวคิดของ Newmark (1988, pp. 45-47) แล้ว ขั้นตอนต่อไปก็จะเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์วิธีการเฉพาะของนักแปล (local strategies) ที่ทำให้การแปลคำต้องห้ามในบทบรรยาย

ภาพยนตร์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งการวิเคราะห์ตามกรอบแนวคิดของ Newmark (1988, pp. 45-47) ยังไม่เฉพาะเจาะจงไปถึงเทคนิคการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์โดยตรง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องใช้กรอบแนวคิดต้นแบบของ Davoodi (2009) ในการศึกษาอีกชั้นหนึ่ง เนื่องจาก Davoodi (2009) ได้คิดค้นกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากงานวิจัยใหม่ของตนเองโดยเฉพาะ แตกต่างจากงานอื่นที่ศึกษาเทคนิคการแปลคำต้องห้ามจากกรอบแนวคิดเดิมของผู้อื่น และถึงแม้ว่ากรอบแนวคิดของ Davoodi (2009) จะสร้างขึ้นจากการวิเคราะห์กลวิธีการแปลระหว่างคู่แปลภาษาตะวันตก ซึ่งก็คือภาษาอังกฤษกับภาษาเปอร์เซีย แต่ก็มีควมน่าสนใจที่จะนำมาใช้ศึกษาเปรียบเทียบให้เห็นประเด็นความเหมือนและความต่างกับการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นการแปลข้ามภาษาและวัฒนธรรมระหว่างตะวันตกกับตะวันออก

ผลการวิจัยหลังจากการศึกษาตามกรอบแนวคิดต้นแบบดังกล่าวนี้ จะทำให้ได้มาซึ่งกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ของนักแปลมืออาชีพที่ครอบคลุม สามารถใช้เป็นแนวทางในการรับมือกับข้อจำกัดและแก้ไขปัญหาการแปลที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้น ด้วยวิธีการนำเสนอแต่ละกลวิธีตามความถี่ของการปรากฏใช้มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด จนกระทั่งนำไปสู่กลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่นักแปลนิยมเลือกใช้ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักแปลและผู้แปลมือสมัครเล่นได้ยึดถือเป็นแนวทางและนำไปปรับใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ ซึ่งถือเป็นประโยชน์

ต่อวงการการแปล ในการพัฒนาฝีมือการแปล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปลคำ
ต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ให้มีมาตรฐานต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษากลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จาก
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยการวิเคราะห์และนำเสนอกลวิธีการแปลคำ
ต้องห้ามที่นักแปลมืออาชีพนิยมใช้ โดยแบ่งเป็นประเด็นย่อยที่จะศึกษา
ได้แก่

1. กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของผู้
แปลในการแปลคำต้องห้าม
2. กลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะ เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหา
การแปลคำต้องห้ามที่ไม่สามารถแปลได้โดยตรง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1) คำต้องห้าม (taboo words) หมายถึง คำด่า (curse words)
คำสบถ (swear words) และคำไม่สุภาพ (dirty words) ต่าง ๆ ซึ่งมี
แนวโน้มจะสร้างความไม่พอใจให้กับผู้อ่านหรือผู้ฟัง (offensive language)
(Allan, 2019; Jay, 2009)

2) กลวิธีการแปลทั่วไป (global strategies) หมายถึง วิธีการแปล
โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการแปลตามจุดประสงค์ของผู้แปลในการแปลทุก
ประเภท (Chesterman, 1997)

3) กลวิธีการแปลเฉพาะ (local strategies) หมายถึง วิธีการแปล
โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาการแปลเฉพาะด้าน ในที่นี้คือการแปลคำต้องห้าม
ในบทบรรยายภาพยนตร์ (Chesterman, 1997)

4) คู่เทียบแปล (translation equivalence) หมายถึง คู่แปลภาษาต้นฉบับ ซึ่งในที่นี้คือภาษาอังกฤษ และภาษาฉบับแปล ซึ่งในที่นี้คือภาษาไทย มีความหมายตรงกันตามพจนานุกรม หรือความหมายตรงรูปคำตามหลักอรรถศาสตร์ (Newmark, 1988)

วิธีการวิจัย

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

คู่แปลคำต้องห้ามภาษาอังกฤษและภาษาไทยที่ปรากฏพบในบทบรรยายภาพยนตร์ จากภาพยนตร์ที่ติดอันดับยอดนิยมสูงสุดในปี พ.ศ. 2562 ที่สำรวจโดยเว็บไซต์ Box Office Mojo by IMDbPro จำนวน 20 เรื่อง เนื่องจากภาพยนตร์ที่ได้รับความนิยมสูงสุดนั้นมักเข้าฉายในประเทศไทย และมีแนวโน้มสูงที่บทบรรยายจะได้รับการแปลเป็นภาษาไทยโดยนักแปลมืออาชีพ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือที่เป็นตารางเพื่อใช้เก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล และหลังจากผ่านการเสนอแนะและแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว จึงได้ตาราง ดังตัวอย่างตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวอย่างตารางเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

คำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์		กลวิธีการ	กลวิธีการ
ต้นฉบับภาษาอังกฤษ	ฉบับแปลภาษาไทย	แปลทั่วไป	แปลเฉพาะ
You vicious little bitch.	อีตอกโสโครก	ถอด ความหมาย	การเทียบคู่คำ ต้องห้าม
Enough of this bullshit.	เลิกเล่นได้แล้ว	แบบเสรี	การแปลงเป็น คำรีนหุ
Damn right it will.	ตามมาแน่	ไม่แปล	การลบคำ ต้องห้าม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ดาวน์โหลดบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ทั้ง 20 เรื่อง จากเว็บไซต์ เช่น <https://yts-sub.com/>

2) เปรียบเทียบบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาอังกฤษที่ดาวน์โหลดไว้ให้ตรงกับเสียงพูดของนักแสดงภาพยนตร์ และเปรียบเทียบบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาไทยที่ดาวน์โหลดไว้ให้ตรงกับเสียงพากย์ในภาพยนตร์ที่ฉายจริง เนื่องจากแสดงว่าบทบรรยายนั้นเป็นของผู้ผลิตภาพยนตร์อย่างแท้จริง เพื่อเป็นการคัดกรองเฉพาะบทบรรยายที่ได้มาตรฐาน หรือแปลโดยนักแปลมืออาชีพซึ่งมีความเชี่ยวชาญ

3) ค้นหาคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาอังกฤษ โดยใช้รายการคำต้องห้ามที่ผู้ชมรู้สึกไม่พอใจ รวม 150 คำ ซึ่งสำรวจโดย Ofcom (2016, p. 15) เป็นตัวอย่างในการนำร่องค้นหา เพื่อคัดกรองเฉพาะคำต้องห้ามเท่านั้น

4) ค้นหาคำต้องห้ามภาษาอังกฤษที่อาจพบนอกเหนือจากคำต้องห้ามที่กำหนดไว้ 150 คำแรก ตามกรอบแนวคิดเรื่องคำต้องห้ามของ Allan (2019)

5) ค้นหาคู่แปลบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาไทย โดยสังเกตจากช่วงเวลาของภาพยนตร์เป็นหลัก หากบทแปลภาษาไทยมีช่วงเวลาตรงกับต้นฉบับภาษาอังกฤษที่คัดเลือกไว้ในขั้นตอนข้างต้น แสดงว่าเป็นบทบรรยายภาพยนตร์ฉบับแปลที่แท้จริง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1) วิเคราะห์หากกลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไปตามกรอบแนวคิดวิธีการแปลของ Newmark (1988, pp. 45-47) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลวิธีการแปลคำต้องห้ามตามวัตถุประสงค์ของนักแปล

2) วิเคราะห์หากกลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะตามกรอบแนวคิดวิธีการแปลคำต้องห้ามของ Davoodi (2009) เพื่อให้ได้มาซึ่งกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยเฉพาะ

3) ในกรณีที่กรอบแนวคิดทฤษฎีที่ตั้งไว้เป็นแนวทางข้างต้น (Davoodi, 2009; Newmark, 1988, pp. 45-47) ยังไม่ครอบคลุมกับกลวิธีการแปลที่พบ ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นกลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ค้นพบใหม่ในงานวิจัยนี้

4) ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะผลการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำต้องห้าม

5) เมื่อปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จนกระทั่งได้กลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยแล้ว ผู้วิจัยจะ

วิเคราะห์หาสถิติกลวิธีการแปลคำต้องห้ามที่นักแปลนิยมใช้ พร้อมกับ
วัตถุประสงค์ของนักแปล โดยการนำเสนอเป็นคำร้อยละ

6) นำเสนอกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จาก
ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

7) สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

5. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้แนวคิดและทฤษฎีสำคัญเพื่อเป็นแนวทางหลักในการ
วิเคราะห์หาคำต้องห้ามและกลวิธีแก้ปัญหาของนักแปล ดังต่อไปนี้

5.1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับคำต้องห้ามที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน
ของ Allan (2019) ดังนี้

คำต้องห้าม (Taboo terms) มาจากคำว่า Taboos (เรื่อง
ต้องห้าม) ซึ่งเป็นมากกว่าข้อห้ามและสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยงตามหลักศาสนา แต่
โดยปกติเรื่องต้องห้ามมักเป็นข้อจำกัดทางสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของปัจเจก
ชน โดยมักเกิดขึ้นในกรณีที่มีการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่งทำให้เกิดความ
ไม่สบายใจหรือเป็นอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ข้อจำกัดทางพฤติกรรมนี้ถูก
กำหนดขึ้นโดยบางคนหรือความเชื่อบางอย่างที่มีพลังอำนาจเหนือพวกเขา
ซึ่งรวมไปถึงกฎหมาย พระเจ้า กฎทางสังคมที่อาศัยอยู่

คำต้องห้ามจึงหมายถึงภาษาที่ใช้เพื่อแสดงถึงอารมณ์ ความรู้สึก
หรือการตัดสินคุณค่าอย่างรุนแรง อย่างไรก็ตาม คำหรือภาษาต้องห้ามนี้อาจ
ไม่ได้เลวร้ายหรือหยาบคายในตัวเอง เพราะแค่ถูกนำไปใช้เพื่อที่จะแสดง
คุณลักษณะของผู้พูดเท่านั้น นอกจากนี้ในระดับผู้ใช้ภาษาแล้ว คำต้องห้ามยัง
สะท้อนให้เห็นถึงคุณลักษณะของสังคมหรือความคิดเห็นของคนที่อยู่ในสังคม
อีกด้วย ด้วยเหตุนี้ บางครั้งคำเดียวกันอาจถือเป็นการดูหมิ่นหรือให้ความรู้สึก

หยาบคาย ขณะที่ในอีกสังคมหนึ่งอาจรู้สึกว่ายอมรับได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผู้พูด และวัฒนธรรมของสังคมในขณะที่พูดด้วย คำต้องห้ามมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการประเมินคุณค่าที่ยึดถือกันภายในสังคม และยังเป็น การปฏิบัติสัมพันธ์กันระหว่างบุคคล กลุ่มคนหรือแม้กระทั่งชุมชน

พวกคำสบถ (swear words) หรือคำหยาบคายต่าง ๆ (dirty words) ถือเป็นตัวอย่างของคำต้องห้ามที่ชัดเจน ซึ่งคำเหล่านี้เดิมทีอาจหมายถึงคำทั่วไป เช่น คำเรียกอวัยวะในร่างกายที่มักไม่กล่าวถึงกันอย่างเปิดเผย เป็นต้น แต่เมื่อกล่าวออกไปแล้วจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกตกใจ เสียหน้า และขุ่นเคืองใจ

นอกจากนี้คำพูดที่เป็นคำต้องห้ามยังมักมีความหมายเกี่ยวกับที่มา หรือชาติกำเนิดของบุคคลและกลุ่มคน อย่างเช่น สถานที่กำเนิด เชื้อชาติ สีผิว เพศสภาพ ชนชั้นทางสังคม และศาสนา ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หรือแม้กระทั่งรสนิยมความชอบและลักษณะเฉพาะของบุคคล เช่น อาชีพ รสนิยมทางเพศและความเชื่อ

คำต้องห้ามปรากฏใช้ได้หลายกรณี เช่น เมื่อต้องการแสดงอารมณ์โกรธ เมื่อต้องการแสดงความเป็นหนึ่งเดียวกันหรือความสนิทสนมภายในกลุ่มคนสนิท และใช้เพื่อเรียกขานหรือเรียกชื่อ เพื่อวางอำนาจและเพื่อชมหรือดูถูกผู้ที่ถูกเรียก ซึ่งคำพูดที่ผู้ฟังรู้สึกว่าเป็นโดนดูถูกและมักใช้เป็นคำต้องห้ามเรียกผู้อื่นมักเกี่ยวข้องกับเรื่องดังต่อไปนี้

- 1) การเปรียบเทียบคนกับสัตว์ เช่นคำในภาษาอังกฤษว่า *rat, dog, chicken, mule, bitch*
- 2) ชื่อเรียกอวัยวะในร่างกาย การขบถ และการพฤติกรรมทางเพศ เช่นคำในภาษาอังกฤษว่า *asshole, prick, shit, wanker, whore*

3) ข้อบกพร่องทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา เช่นคำในภาษาอังกฤษว่า *baldy, spastic, idiot, airhead, moron*

4) เพศสภาพ เชื้อชาติ อายุและชาติกำเนิดอื่น ๆ

5) คำพูดที่แสดงการเหยียดหยามในเรื่องบุคลิกลักษณะของบุคคล เช่นคำในภาษาอังกฤษว่า *fogy, crank, codger, bag, crone, galoot*

ด้วยเหตุนี้ คำต้องห้ามจึงเป็นคำพูดที่ผู้พูดมักหลีกเลี่ยงโดยใช้คำรื่นหูหรือคำที่สุภาพกว่าแทน เพื่อรักษาความรู้สึก ความน่าเชื่อถือหรือภาพลักษณ์ของทั้งผู้พูดและผู้ฟัง

5.2 การวิเคราะห์หาคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ ใช้กรอบคำต้องห้าม 150 คำ ของ Ofcom (2016) ซึ่งรวบรวมคำหยาบที่พบได้ทั่วไปในสื่อของประเทศอังกฤษไว้ทั้งหมด เพื่อนำไปสำรวจความไม่พอใจของผู้ชมที่มีต่อคำหยาบในสื่อโทรทัศน์ของประเทศอังกฤษ โดยให้ผู้ชมจัดระดับความไม่พอใจที่มีต่อคำเหล่านั้น โดยให้ผู้ชมกลุ่มตัวอย่างแบ่งความไม่พอใจออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับเบา ระดับกลาง ระดับหนักและระดับหนักที่สุด

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างพิจารณาให้คำสบลทั่วไปอยู่ในความไม่พอใจระดับต่าง ๆ ดังนี้

1) ความไม่พอใจระดับเบา สามารถออกอากาศให้เยาวชนรับชมได้ในเวลาทั่วไป เช่น *arse, goddamn, jesus christ*

2) ความไม่พอใจระดับกลาง หรือคำพูดในกลุ่มที่ผู้ชมยอมรับได้ และสามารถออกอากาศก่อนเวลา 21.00 น. เช่น *arsehole, bitch, son of a bitch, bollocks, shit, bullshit*

3) ความไม่พอใจระดับหนัก คือคำหยาบคายที่ผู้ชมพิจารณาว่าควรกำหนดเวลาออกอากาศให้เป็นหลังเวลา 21.00 น. เช่น *bastard, cock, dick, prick, pussy, twat*

4) ความไม่พอใจระดับหนักที่สุด คือคำหยาบคายที่ผู้ชมรับไม่ได้อย่างสูง หากออกอากาศควรอยู่หลังเวลา 21.00 น. เช่น *cunt, fuck, motherfucker*

จากการรวบรวมสถิติยังพบว่าคำที่มีความหมายเกี่ยวกับความด้อยสมรรถภาพของคนมักจัดอยู่ในความไม่พอใจระดับเบาหรือกลาง ในขณะที่คำที่มีความหมายดูถูกเหยียดหยามทางเพศ กิจกรรมทางเพศ เชื้อชาติและการสร้างความแตกแยกมักจัดอยู่ในความไม่พอใจระดับหนักถึงหนักที่สุด

5.3 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลทั่วไป ใช้แนวคิดวิธีการแปล (translation methods) ของ Newmark (1988, pp. 45-47) เพื่ออธิบายจุดประสงค์ของผู้แปล กล่าวคือ ผู้แปลต้องการให้งานแปลมีลักษณะใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ หรือเป็นธรรมชาติตามภาษาฉบับแปล ดังนี้

1) การแปลตรงตัว (faithful translation) คือ การแปลที่ภาษาฉบับแปลตรงหรือใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุด ทั้งในระดับความหมายและโครงสร้าง

2) การแปลถอดความหมาย (semantic translation) คือ การแปลที่ภาษาฉบับแปลมีความหมายเหมือนกับภาษาต้นฉบับ แต่โครงสร้างมีความแตกต่างกัน

3) การแปลสื่อความ (communicative translation) คือ การแปลที่ภาษาฉบับแปลสามารถใช้สื่อสารได้เหมือนกับภาษาต้นฉบับ แต่มีความหมายเชิงอรรถศาสตร์และโครงสร้างแตกต่างจากภาษาต้นฉบับ

4) การแปลแบบสำนวน (idiomatic translation) คือ การแปลที่สื่อสารความหมายผ่านทางสำนวนภาษาฉบับแปล หรือใช้ความหมายแฝงตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปล ซึ่งไม่สามารถตีความได้โดยตรง

5) การแปลแบบเสรี (free translation) คือ การแปลที่ภาษาฉบับแปลแตกต่างจากภาษาต้นฉบับมากที่สุด โดยมีความแตกต่างกันทั้งในระดับความหมายและโครงสร้าง แต่สามารถใช้สื่อสารได้ในภาษาฉบับแปล

5.4 การวิเคราะห์กลวิธีการแปลเฉพาะ ใช้แนวคิดกลวิธีการแปล คำต้องห้ามของ Davoodi (2009) ดังนี้

1) การเทียบคู่คำต้องห้าม (taboo for taboo) คือ การใช้คำต้องห้ามในภาษาฉบับแปลแทนคำต้องห้ามในภาษาต้นฉบับ โดยที่คำต้องห้ามนั้นมีความหมายตรงหรือใกล้เคียงกับภาษาฉบับแปล

2) การลบคำต้องห้าม (censorship) คือ การไม่แปลคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับ

3) การแปลงเป็นคำรื่นหู (applying euphemism) คือ ภาษาฉบับแปลมีความหมายใกล้เคียงกับคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับ แต่ภาษาฉบับแปลมีความสุภาพมากกว่าภาษาต้นฉบับ

4) การแทนที่ด้วยคำอื่น (substitution) คือ ภาษาฉบับแปลไม่เป็นคำต้องห้าม และมีความหมายแตกต่างจากคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับโดยสิ้นเชิง

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลภาพยนตร์ยอดนิยมสูงสุด 20 อันดับแรกใน Box Office (IMDbPro, 2020) ประจำปี พ.ศ. 2562 รวมจำนวน 20 เรื่อง มีภาพยนตร์ 14 เรื่องที่พบคำต้องห้ามภาษาอังกฤษ ดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 รายชื่อภาพยนตร์ที่พบคำต้องห้ามภาษาอังกฤษ

ลำดับที่	ชื่อภาพยนตร์ที่พบคำต้องห้ามภาษาอังกฤษ
1.	Knives out (Johnson, 2019)
2.	Terminator Dark Fate (Miller, 2019)
3.	Fast & Furious Presents Hobbs and Shaw (Leitch, 2019)
4.	Jumanji: the Next Level (Kasdan, 2019)
5.	Avengers: Endgame (Russo & Russo, 2019)
6.	Men in Black: International (Gray, 2019)
7.	Alita: Battle Angel (Rodriguez, 2019)
8.	Charlie's Angle (Banks, 2019)
9.	John Wick 3: Chapter 3 Parabellum (Stahelski, 2019)
10.	Captain Marvel (Boden & Fleck, 2019)
11.	Spiderman Far from Home (Watts, 2019)
12.	X-men: Dark Phoenix (Kinberg, 2019)
13.	Star Wars: the Rise of Skywalker (Abrams, 2019)
14.	Spiderman into the Spider Verse (Persichetti & Ramsey, 2018)

ในจำนวนภาพยนตร์ทั้ง 14 เรื่องข้างต้นนี้ พบคู่แปลคำต้องห้ามทั้งหมด 230 คู่แปล โดยแบ่งออกเป็นกลวิธีการแปลทั่วไป และกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์โดยเฉพาะ ดังหัวข้อและรายละเอียดต่อไปนี้

1. กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป

ในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไปด้วยทฤษฎีวิธีการแปลของ Newmark (1988, pp. 45-47) พบว่านักแปลใช้กลวิธีทั้งหมด 6 กลวิธีในการแก้ปัญหาการแปลคำต้องห้ามที่พบ ตามวัตถุประสงค์ของนักแปล กลวิธีที่นักแปลนิยมใช้มากที่สุด คือ การแปลสื่อความ คิดเป็นร้อยละ 54 ของกลวิธีการแปลทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ การแปลแบบเสรี ร้อยละ 18 การไม่แปล ร้อยละ 15 และการแปลถอดความหมาย ร้อยละ 8 ตามลำดับ กลวิธีการแปลที่พบน้อยที่สุด คือ การแปลตรงตัว ร้อยละ 4 และการแปลแบบสำนวน ร้อยละ 1 ซึ่งความถี่ของการปรากฏใช้แต่ละกลวิธี พร้อมด้วยชื่อภาพยนตร์ที่พบคู่แปลคำต้องห้าม เรียงจากกลวิธีที่ใช้มากที่สุดถึงน้อยที่สุด ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความถี่ของการปรากฏใช้กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป

กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไปที่นักแปลใช้	คู่แปลคำต้องห้ามที่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การแปลสื่อความ	123	54
2. การแปลแบบเสรี	41	18
3. การไม่แปล	34	15
4. การแปลถอดความหมาย	19	8
5. การแปลตรงตัว	10	4
6. การแปลแบบสำนวน	3	1
รวม	230	100

รายละเอียดและตัวอย่างคู่แปลของแต่ละกลวิธีสามารถอธิบายโดยการเรียงลำดับจากกลวิธีที่ใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากที่สุดไปจนถึงกลวิธีที่แตกต่างจากต้นฉบับมากที่สุด ได้แก่ การแปลตรงตัว การแปลถอดความหมาย การแปลสื่อความ การแปลแบบสำนวน การแปลแบบเสรี และการไม่แปล ดังต่อไปนี้

1) การแปลตรงตัว (faithful translation) คือ การแปลโดยการเทียบคู่แปลคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับกับคำต้องห้ามภาษาฉบับแปล ซึ่งมีความหมายตรงกันทุกประการ ทั้งความหมายประจำรูปคำ (literal meaning) และความหมายสื่อสารในบริบท (contextual meaning) ไม่จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนคำพูด เนื่องจากตรงตามวัฒนธรรมและไม่ขัดกับธรรมชาติของภาษาพูดฉบับแปล ใช้ในกรณีที่นักแปลต้องการให้บทแปลตรงกับต้นฉบับ นักแปลไม่ประสบปัญหาในการหาคู่แปลภาษาต้นฉบับและฉบับแปลให้ตรงกัน และไม่ต้องการแปลเสียงหรือลดระดับความหยาบคายของคำต้องห้ามในภาษาฉบับแปล กลวิธีนี้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด จึงถือเป็นกลวิธีในอุดมคติที่นักแปลควรยึดถือ แต่เนื่องจากการแปลคำต้องห้ามที่อาจขัดต่อคุณธรรมจริยธรรมของสังคมผู้อ่านภาษาฉบับแปล กลวิธีการแปลตรงตัวจึงปรากฏใช้น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4 ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (1) – (3)

- (1) ต้นฉบับ: You can all eat shit.
ฉบับแปล: แตกซี่ให้หมด (Johnson, 2019)
- (2) ต้นฉบับ: You little bitch!
ฉบับแปล: แกนางแพศยา (Johnson, 2019)

(3) ต้นฉบับ: You said, "That psycho's gonna slit his throat."

ฉบับแปล: แกบोक "นั่งโรครจิตนั้นจะเชือดคอเขา"
(Gray, 2019)

คู่แปลคำต้องห้ามในตัวอย่าง (1) – (3) ได้แก่ *eat shit* – *แดกขี้* *bitch* – *นางแพศยา* และ *psycho* – *นั่งโรครจิต* มีความหมายตรงกันทั้ง ความหมายประจำรูปคำและความหมายตามบริบท นอกจากนี้ยังสามารถสื่อความรู้สึกไม่สุภาพได้ตรงกันทั้งในต้นฉบับและฉบับแปล

2) การแปลถอดความหมาย (semantic translation) คือ การแปลคำต้องห้ามโดยการปรับเปลี่ยนคำพูดให้แตกต่างจากต้นฉบับ ในขณะที่ยังคงมีความหมายตรงกันทั้งความหมายประจำรูปคำ และความหมายสื่อสารในบริบท ซึ่งคล้ายกับการแปลตรงตัว แต่ต่างกันตรงที่การแปลถอดความหมายนี้ นักแปลจะใช้คำพูดใหม่ให้ตรงตามวัฒนธรรมและไม่ขัดกับธรรมชาติของภาษาพูดฉบับแปล โดยที่ความหมายของคำโดยรวมยังคงเหมือนกัน และให้ความรู้สึกไม่สุภาพใกล้เคียงกัน ใช้แก้ปัญหาในกรณีที่นักแปลต้องการคงความหมายของคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับไว้ แต่ไม่สามารถหา คู่เทียบแปลภาษาต้นฉบับที่มีวัฒนธรรมตรงกันได้ การแปลถอดความหมายนี้ นักแปลนิยมใช้น้อย (ร้อยละ 8) เนื่องจากยังคงความหมายรุนแรงตามคำ ต้องห้ามต้นฉบับ ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (4) – (5)

(4) ต้นฉบับ: Son of a bitch.

ฉบับแปล: ไอ้ชาติชั่ว (Johnson, 2019)

คู่แปล (4) นี้จะเห็นได้ว่า นักแปลใช้วิธีการเทียบคู่แปล *Son of a bitch*. ภาษาต้นฉบับ กับ *ไอ้ชาติชั่ว* ภาษาฉบับแปล ซึ่งทั้งสองคำมีความหมายประจำรูปคำที่ใกล้เคียงกัน นั่นก็คือ ผู้ชายชั่ว อีกทั้งยังใช้ในเจตนาการสื่อสารที่เหมือนกันซึ่งก็คือ การตำหนิด้วยอารมณ์โกรธเกลียดอย่างรุนแรง แต่จะสังเกตเห็นว่า นักแปลไม่ได้แปลความหมายประจำรูปคำตามต้นฉบับทั้งหมดทุกคำว่า ลูกชาย (son) ของ (of) นางแพศยา (a bitch) เนื่องจากไม่มีคำคำนี้ในวัฒนธรรมภาษาฉบับแปล หรือหากจะแปลตรงตัวให้เทียบเท่ากันอย่างเช่น *ไอ้ลูกกะหรี* ก็อาจจะฟังดูรุนแรงเกินไป จึงแปลเพียงความหมายประจำรูปคำควบคู่กับการดัดแปลงคำพูดให้เหมาะสมว่า *ไอ้ชาติชั่ว* โดยคำว่า *ไอ้* หมายถึง คำเรียกบุคคลที่ไม่สุภาพ มักใช้เรียกผู้ชายมากกว่าผู้หญิง และบางบริบทใช้ในเจตนาตำหนิ ซึ่งเทียบเท่ากับความหมายบางส่วนหรืออรรถลักษณะ (semantic feature) [เพศชาย] ของคำว่า *son* (ลูกชาย) โดยที่ *son* นี้ยังครอบคลุมความหมายของคู่เทียบแปลคำว่า *ชาติ* ที่หมายถึงการกำเนิดหรือตระกูล ดังคำในภาษาไทยที่ว่า *ชาติกำเนิด* หรือ *ชาติตระกูล* เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน คำว่า *ชั่ว* ก็เทียบเท่ากับอรรถลักษณะ [ความชั่ว] ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคำว่า *a bitch* (ผู้หญิงชั่ว) อีกด้วย เมื่อรวมเข้าด้วยกัน คำว่า *ไอ้ชาติชั่ว* จึงหมายถึง ผู้ชายที่ถือกำเนิดมาจากผู้หญิงชั่ว หรือเทียบเท่ากับภาษาต้นฉบับว่า *Son of a bitch*. ได้เช่นกัน เพียงแต่นักแปลใช้กลยุทธ์ในการดัดแปลงคำพูดให้เหมาะสม กล่าวคือ ไม่ใช่คำหยาบคายเกินไป คำนั้นสามารถใช้สื่อสารได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับ ในขณะที่เดียวกันก็มีความเป็นธรรมชาติตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปลด้วย การแก้ปัญหาการแปลลักษณะเช่นนี้ของนักแปล จึงถือเป็นการแปลถอดความหมาย

- (5) ต้นฉบับ: Goddammit!
ฉบับแปล: ตายโหง (Leitch, 2019)

ตัวอย่าง (5) นี้ คำสบบ *Goddammit!* มีที่มาจาก *God damn it!* หากแปลตรงตัวจะหมายถึง พุดสาปแช่งให้พระเจ้าทำให้มันตายหรือฉิบหายไป ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีความหมายตรงกับคำสบบภาษาฉบับแปลว่า *ตายโหง* เช่นเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะมีการตัดคำพุดบางคำเช่น *god* กับ *it* และเพิ่มคำว่า *โหง* เพื่อรักษาความหมายหยาบคายและเจตนาถล่าวสบบของคำ ต้องห้ามต้นฉบับไว้ เนื่องจากหากแปลตรงตัวโดยการเทียบคู่แปล *god – พระเจ้า* นั้น จะไม่แสดงความรู้สึกหยาบคายในภาษาฉบับแปลหรือไม่เป็นคำคำในวัฒนธรรมไทย

3) การแปลสื่อความ (communicative translation) คือ การแปลคำต้องห้ามต้นฉบับเป็นคำอื่นในภาษาฉบับแปล ที่มีความหมายประจํารูปคำแตกต่างจากต้นฉบับ คงไว้เพียงความหมายสื่อสารตามบริบทภาพยนตร์ กล่าวคือ คำแปลยังคงมีความไม่สุภาพหรือเจตนาถล่าวของคำต้องห้ามต้นฉบับ และมักไม่หยาบคายเท่ากับการแปลตรงตัว มักใช้ในกรณีที่นักแปลต้องการแปลเสียง เพื่อไม่ให้ภาษาฉบับแปลหยาบคายมากเกินไป นักแปลจึงนิยมใช้กลวิธีการแปลสื่อความมากที่สุด (ร้อยละ 54) เนื่องจากสามารถใช้สื่อสารในบริบทได้จริง ในขณะที่ภาษาแปลก็ไม่ได้หยาบคายมากเกินไปจนกระทบกับความรับรู้ของผู้อ่าน ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (6) – (8)

- (6) ต้นฉบับ: Fuck your mercy.
ฉบับแปล: สงสารพ่อแกสิ! (Rodriguez, 2019)

- (7) ต้นฉบับ: Vector, you prick.
ฉบับแปล: เวกเตอร์ ไอ้สารเลว (Rodriguez, 2019)
- (8) ต้นฉบับ: It's a real shithole.
ฉบับแปล: โคตรโสโครกเลย (Boden & Fleck, 2019)

เมื่อสังเกตตัวอย่างคู่แปล (6) – (8) จะพบว่ามีความต้องห้ามที่นักแปลไม่สามารถแปลตรงตัวได้ เนื่องจากมีความหยาบคายมาก กล่าวคือ คู่แปล (6) – (7) นักแปลไม่อาจแปลคำว่า *fuck* และ *prick* ที่หมายถึงอวัยวะเพศชาย ให้เป็นคำต้องห้ามเหมือนกัน อย่างเช่นคำว่า *ค-ว-ย* ได้ หรือคู่แปล (8) นักแปลก็พบปัญหาการเทียบคู่แปล *shithole* – *รูชี้* ซึ่งหยาบคายมากเกินไป นักแปลจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการแปลเลี่ยงเป็นคำที่มีความหมายอื่นเพื่อลดความหยาบคายลง ได้แก่ *พ่อแกลี* *ไอ้สารเลว* *โคตรโสโครก* ในขณะเดียวกัน เจตนาคำทอหรือกล่าวคำพรูสวาทของผู้พูดต้นฉบับก็ยังคงอยู่เช่นเดิม

4) การแปลแบบสำนวน (idiomatic translation) คือ การแปลคำต้องห้ามต้นฉบับ ให้เป็นสำนวนในภาษาฉบับแปล หรือคำพูดที่มีความหมายแฝงเชิงเปรียบเทียบ ที่ไม่สามารถแปลความหมายได้โดยตรง ต้องอาศัยการตีความจากบริบท การแปลแบบสำนวนนี้ นักแปลจะไม่แปลความหมายประจำรูปคำของคำต้องห้ามต้นฉบับโดยตรง แต่ยังคงรักษาความหมายไม่สุภาพหรือเจตนาถ้อยคำพรูสวาทของคำต้องห้ามนั้นไว้ คล้ายกับการแปลแบบสื่อความ แต่แตกต่างจากกลวิธีนี้ตรงที่ นักแปลเพิ่มขั้นตอนการแปลอีกขั้นหนึ่ง ซึ่งก็คือการเปลี่ยนคำพูดภาษาฉบับแปลปกติให้กลายเป็น

สำนวน พบว่านักแปลใช้การแปลแบบสำนวนนี้น้อยที่สุดในกลวิธีการแปลทั้งหมด (ร้อยละ 1) ยกตัวอย่างเช่นคู่แปล (9) – (10)

(9) ต้นฉบับ: Yeah, well, I'm not listening to
this horseshit.

ฉบับแปล: เล่นกับหมา หมาเลียปาก (Leitch,
2019)

(10) ต้นฉบับ: Son of a bitch!

ฉบับแปล: นังพวงงูพิช (Miller, 2019)

จากตัวอย่าง (9) – (10) จะเห็นได้ว่านักแปลพยายามสร้างสำนวนคำ
คำในบทแปลใหม่ โดยการใช้ภาษาเชิงอุปลักษณ์ (metaphor) เปรียบตัวละคร
ที่ถูกด่าเป็นสัตว์ชนิดต่าง ๆ ได้แก่ *หมา* และ *งูพิช* ซึ่งตามวัฒนธรรมภาษาฉบับ
แปล สุนัขมีพฤติกรรมที่น่ารังเกียจอย่างเช่นการเลีย ส่วนงูพิชมีอันตราย
สามารถกัดคนจนกระทั่งเสียชีวิตได้ นักแปลจึงนำคุณสมบัติของสัตว์ทั้งสอง
ชนิดนี้มาใช้เปรียบเทียบกับตัวละครในภาพยนตร์ที่น่ารังเกียจและอันตราย
แทนการกล่าวคำด่าโดยตรง จุดประสงค์การใช้กลวิธีนี้เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่
สุภาพตามภาษาต้นฉบับและยังเป็นการเพิ่มอรรถรสให้กับบทแปลอีกด้วย

5) การแปลแบบเสรี (free translation) คือ การแปลคำต้องห้าม
อย่างเสรี โดยการไม่ยึดภาษาต้นฉบับเป็นหลัก สามารถแบ่งการแปลแบบเสรี
ออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ ประการแรกคือการไม่แปลความหมายและเจตนา
ของต้นฉบับเดิม เช่น ไม่กล่าวคำสบถ และไม่มีกรกล่าวด่าทอหรือต่อว่า
ใด ๆ จุดประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงความไม่สุภาพ และประการที่สองคือการแปล
ความหมายสื่อสารตามเจตนาของคำต้องห้ามต้นฉบับ แต่แปลไว้ในตำแหน่ง
อื่นของภาษาฉบับแปล พบกลวิธีนี้ในความถี่ระดับกลาง (ร้อยละ 18)

หรือมากที่สุดเป็นอันดับสองรองจากการแปลสื่อความ ตัวอย่างเช่นคู้แปล (11) – (13) ดังนี้

(11) ต้นฉบับ: This is gonna hurt like a
motherfucker.

ฉบับแปล: เจ็บลึ้มโลกแน่ (Miller, 2019)

ตัวอย่าง (11) ต้นฉบับมีเจตนากล่าวเน้นย้ำสถานการณ์ที่กำลังเกิดขึ้น ซึ่งก็คืออาการบาดเจ็บอย่างรุนแรง และกล่าวขึ้นพร้อมกับการสบถด้วยคำหยาบว่า *motherfucker* แต่นักแปลจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงการแปลตรงตัว เพราะมีความหมายหยาบคายอย่างร้ายแรง จึงเทียบคู้แปลด้วยคำว่า *ลึ้มโลก* ซึ่งแสดงการเน้นย้ำตามเจตนาต้นฉบับได้ กล่าวคือ ไม่ได้หมายถึงความเจ็บปวดธรรมดา แต่เจ็บมากจนกระทั่งทำอะไรไม่ได้เลย หรืออาจตีความได้ว่า เจ็บจนแทบเสียดิหรือเสียชีวิต เป็นต้น อย่างไรก็ตาม นักแปลอาจใช้วิธีการถอดความหมาย เช่น *โคตรพ่อโคตรแม่เจ็บ* ซึ่งยังหลงเหลือความหมายประจำรูปคำไว้บ้าง หรือใช้วิธีการแปลสื่อความ เช่น *เจ็บฉิบหายแน่* ซึ่งเป็นคำต้องห้ามที่ใช้สื่อสารได้ตามบริบท แต่นักแปลกลับหลีกเลี่ยงการแปลเป็นคำต้องห้าม โดยแปลเป็น *เจ็บลึ้มโลกแน่* ทำให้ไม่หลงเหลือความหยาบคายของภาษาต้นฉบับอยู่เลย แสดงว่านักแปลใช้วิธีการแปลแบบเสรี เพราะไม่ยึดคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับเป็นสำคัญ

(12) ต้นฉบับ: What's up, dickwad?

ฉบับแปล: รอดเทรอลูกอ้ออด (Watts, 2019)

ตัวอย่าง (12) เนื่องจากนักแปลไม่สามารถแปลคำว่า *dickwad* ที่แปลว่าวัยวะเพศชายได้โดยตรง จึงแปลเสียงว่า *ลูกอ๊อด* ซึ่งไม่ใช่คำสบลและไม่มีความรู้สึกหยาบคายเหมือนกับต้นฉบับ ตรงกันข้าม กลับทำให้ผู้อ่านภาษาฉบับแปลมีอารมณ์ขันมากกว่า แสดงว่านักแปลไม่ยึดเจตนาของต้นฉบับเป็นสำคัญ

(13) ต้นฉบับ: Yeah, Mr. Arson here only knows how to blow *shit* up.

ฉบับแปล: ไอ้ไลน์บางตัวก็รู้จักแต่ระเบิด (Leitch, 2019)

ตัวอย่าง (13) จะเห็นได้ว่า คำต้องห้ามในตัวอย่างนี้คือ *shit* แต่นักแปลใช้คำหยาบว่า ไอ้ไลน์บางตัว ซึ่งตรงกับต้นฉบับคำว่า *Mr. Arson* แทน เนื่องจากนักแปลต้องการรักษาความหมายไม่สุภาพและเจตนาที่ว่าคำสบลในต้นฉบับไว้ แต่เลือกที่จะแปลไว้ในส่วนอื่นของคำพูดแทน เพราะไม่ยึดคำพูดต้นฉบับเป็นสำคัญ

6) การไม่แปล (non-translation) คือ การละเว้นหรือไม่แปลคำต้องห้ามในภาษาต้นฉบับเป็นภาษาฉบับแปล เนื่องจากนักแปลไม่ให้ความสำคัญกับคำต้องห้ามที่ปรากฏในภาษาต้นฉบับ หรือมีจุดประสงค์ต้องการหลีกเลี่ยงคำต้องห้ามต่าง ๆ ไม่ให้มีในภาษาฉบับแปล พบการไม่แปลนี้ในความถี่ระดับกลาง (ร้อยละ 15) รองจากการแปลแบบเสรี เช่นตัวอย่างคู่แปล (14) – (16)

- (14) ต้นฉบับ: We've been best friends our whole goddamn lives.
ฉบับแปล: เพราะเราสนิทกันมาทั้งชีวิต (Leitch, 2019)
- (15) ต้นฉบับ: Yeah, We trusted you, you dick.
Good nigh...
ฉบับแปล: อุตส่าห์ไว้ใจ! ขอให้... (Banks, 2019)
- (16) ต้นฉบับ: If you touch her, I will fucking kill you.
ฉบับแปล: ถ้านายแตะเธอ ฉันฆ่านายแน่ (Kinberg, 2019)

2. กลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะ

จากการวิเคราะห์การแปลคำต้องห้ามเฉพาะตามกรอบแนวคิดของ Davoodi (2009) พบกลวิธีการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ทั้งหมด 5 กลวิธี เรียงตามลำดับความถี่ของการปรากฏใช้จากมากที่สุดจนถึงน้อยที่สุด ได้แก่ การเทียบคู่คำต้องห้าม (ร้อยละ 44.4) การใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง (ร้อยละ 20.4) การลบคำต้องห้าม (ร้อยละ 14.8) การแปลงเป็นคำอื่น (ร้อยละ 13) และการแทนที่ด้วยคำอื่น (ร้อยละ 7.4) ตามลำดับ ทั้งหมดนี้เป็นกลวิธีของ Davoodi (2009) ยกเว้นกลวิธีการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง ที่พบใหม่ในงานวิจัยนี้ ซึ่งเป็นกลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยโดยเฉพาะ ความถี่ของการปรากฏใช้แต่ละกลวิธี พร้อมด้วยชื่อภาพยนตร์ที่พบคู่แปลคำต้องห้าม เรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด แสดงไว้ในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ความถี่ของการปรากฏใช้กลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะ

กลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะที่นักแปลใช้	คู่แปลคำต้องห้ามที่พบ	
	จำนวน	ร้อยละ
1. การเทียบคู่คำต้องห้าม	102	44.4
2. การใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง	47	20.4
3. การลบคำต้องห้าม	34	14.8
4. การแปลงเป็นคำอื่น	30	13
5. การแทนที่ด้วยคำอื่น	17	7.4
รวม	230	100

1) การเทียบคู่คำต้องห้าม (taboo for taboo) คือ การแปลคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับเป็นคำต้องห้ามที่มีความหมายใกล้เคียงกันในภาษาฉบับแปล บางกรณีคู่แปลคำต้องห้ามอาจใกล้เคียงกันเฉพาะความหมายสื่อสารเท่านั้น หรือนักแปลใช้วิธีการแปลสื่อความมากกว่าการแปลตรงตัว เนื่องจากความหมายประจำรูปคำอาจหายากเกินไป นักแปลจะใช้กลวิธีนี้เมื่อต้องการรักษาความหมายทางลบหรือความรู้สึกไม่สุภาพของคำต้องห้ามในภาษาต้นฉบับไว้ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถหาคู่เทียบคำต้องห้ามภาษาฉบับแปลได้อย่างเหมาะสม กลวิธีนี้นักแปลนิยมใช้มากที่สุด (ร้อยละ 44.4) เนื่องจากมีความใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับมากกว่ากลวิธีอื่น ยกตัวอย่างเช่น คู่แปล (17) – (20)

(17) ต้นฉบับ: That'd be "wanker" in your native tongue.

ฉบับแปล: หรือ ไอ้หน้าหอย ภาษาบ้านนาย
(Leitch, 2019)

- (18) ต้นฉบับ: What the shit?
ฉบับแปล: อะไรวะ (Miller, 2019)
- (19) ต้นฉบับ: Asshole.
ฉบับแปล: ไอ้ระยำ (Johnson, 2019)
- (20) ต้นฉบับ: to climb down off your High Table and go fuck yourself.
ฉบับแปล: เชิญคุณคลานลงจากสภาสูง แล้วไป ตายห่าชะ (Stahelski, 2019)

จากตัวอย่าง (17) จะเห็นได้ว่านักแปลพยายามหาคำต้องห้ามภาษาฉบับแปลที่มีความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับ โดยใช้คำว่า *ไอ้หน้าหยอ* เทียบคู่กับต้นฉบับ *wanker* ซึ่งหมายถึงผู้ชายที่ชอบเรื่องทางเพศ ซึ่งแตกต่างจากตัวอย่าง (18) – (20) เนื่องจากนักแปลใช้คำต้องห้ามที่มีความหมายประจำรูปคำไม่ตรงกับภาษาต้นฉบับเพื่อหลีกเลี่ยงความหยาบคาย กล่าวคือ ไม่เทียบคู่แปล *shit* – *ชี้ asshole* – *รูทวารหนัก fuck* – *การร่วมเพศ* แต่แปลเป็นคำสบถที่ใช้สื่อสารตามเจตนาใกล้เคียงกับต้นฉบับ *ได้แก่ shit* – *วะ asshole* – *ไอ้ระยำ* และ *fuck* – *ตายห่า*

2) การใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง (taboo with euphemism) คือ การแปลคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับเป็นคำต้องห้ามภาษาฉบับแปล แต่ลดระดับความหยาบคายลง หรืออาจกล่าวได้ว่า เป็นการรวมกันของกลวิธีการใช้คำต้องห้ามและกลวิธีการใช้คำรื่นหู โดยการเลือกใช้คำที่ไม่มีความหยาบคาย หรือหยาบคายในระดับต่ำ ในขณะที่คำนั้นยังคงมีเจตนาของคำต้องห้ามต้นฉบับแฝงอยู่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ฟังรู้สึกไม่พอใจ เช่น การต่อว่า การสบถ และการดูถูก เป็นต้น กลวิธีนี้แตกต่างจากกลวิธีการใช้คำ

รึหนู ที่ไม่มีเจตนาทางลบเหล่านี้แฝงอยู่ นักแปลใช้วิธีนี้เพื่อจุดประสงค์ในการลดความหยาบคายของบทแปล ในขณะที่ต้องการรักษาเจตนาทางลบของภาษาต้นฉบับไว้ด้วย ตัวอย่างของกลวิธีการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรงดังคู่แปล (21) – (23)

(21) ต้นฉบับ: Real arseholes.

ฉบับแปล: พวกเลวบริสุทธิ์ (Leitch, 2019)

ตัวอย่าง (21) คำว่า *arseholes* เป็นคำต้องห้าม หากแปลตรงตัวจะเท่ากับคำว่า *รูก้น* หรือแปลถอดความหมายจะเท่ากับคำว่า *ไอ้เงี้ยว* หรือหากแปลแบบสื่อความก็จะเท่ากับคำคำ เช่น *ไอ้เหี้ย ไอ้สัตว์* เป็นต้น แต่นักแปลกลับเลือกใช้วิธีการแปลเสียงให้ลดความหยาบคายลงเป็นคำว่า *พวกเลวบริสุทธิ์* ซึ่งมีทั้งความหมายในทางลบของคำว่า *เลว* และมีความหมายในทางบวกของคำว่า *บริสุทธิ์* ทำให้บทแปลเป็นคำต้องห้ามที่ไม่รุนแรง

(22) ต้นฉบับ: Goddamn, that is cold!

ฉบับแปล: ให้ตายสิ หนาวชะมัด (Kasdan, 2019)

ตัวอย่าง (22) คำว่า *Goddamn* หากแปลเป็นคำสบลในภาษาไทย อาจตรงกับคำหยาบอย่างเช่น *แม่่งเฮี้ย* หรือ *ฉิบหาย* เป็นต้น แต่นักแปลใช้วิธีการแปลคำต้องห้ามแบบลดระดับความรุนแรง กล่าวคือ แปลคำว่า *goddamn* เป็น ให้ตายสิ เนื่องจากผู้อ่านภาษาฉบับแปลไม่รู้สึกรู้ว่าคำนี้เป็นคำหยาบ แต่ยังคงเข้าใจได้ว่าผู้พูดกล่าวคำสบลที่ไม่ไพเราะเท่าที่ควร เพราะการกล่าวคำว่า *ตาย* ถือเป็นสิ่งที่ไม่สมควรสำหรับผู้พูดภาษาไทย ซึ่งจะเห็นได้จากการมีคำสุภาพหรือคำรื่นหูที่หลากหลายใช้แทน เช่น เสียชีวิต ลึนใจ จากไป วายชนม์ ขึ้นสวรรค์ เป็นต้น

(23) ต้นฉบับ: This bitch broke my nose.

ฉบับแปล: แกทำตึงฉันหัก (Rodriguez, 2019)

ตัวอย่าง (23) ก็เป็นตัวอย่างของการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรงเช่นกัน เนื่องจากคำว่า *bitch* ซึ่งเป็นคำด่าและแปลตรงตัวได้ว่า *สุนัขตัวเมีย* หรือแปลแบบถอดความหมายว่า *นางแพศยานี้* *อีดอกทองนี้* *นางตัวดีนี้* เป็นต้น ซึ่งมีความหมายทางลบรุนแรงกว่าคำว่า *แก* ในภาษาฉบับแปลหลายเท่า ในขณะที่คำว่า *แก* ก็เป็นคำที่ไม่สุภาพเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะเมื่อกล่าวเรียกผู้อื่นด้วยอารมณ์โกรธเหมือนในปริบท เพียงแต่ให้ความรู้สึกหยาบคายน้อยกว่าคำข้างต้น แสดงว่านักแปลใช้วิธีการแปลเลี่ยงให้บทแปลมีความสุภาพมากขึ้น ในขณะที่ยังคงรักษาเจตนาการกล่าวด่าของภาษาต้นฉบับไว้

(24) ต้นฉบับ: Because fuck my family.

ฉบับแปล: เพราะสมน้ำหน้าครอบครัวฉัน

(Johnson, 2019)

ตัวอย่าง (24) จะเห็นได้ว่านักแปลหลีกเลี่ยงการแปลคำว่า *fuck* ตรงตัว แต่เลือกแปลความหมายสื่อสารว่า *สมน้ำหน้า* แทน ซึ่งมีเจตนาทางลบเช่นเดียวกับคำต้องห้ามต้นฉบับ แต่ไม่มีความหยาบคายเท่ากับต้นฉบับ

3) การลบคำต้องห้าม (censorship) คือ การไม่แปลคำต้องห้ามต้นฉบับ เพราะนักแปลต้องการจะปิดกั้นความไม่สุภาพของคำต้องห้าม จึงเลือกที่จะละเว้นการแปลเป็นภาษาฉบับแปล ดังเช่นตัวอย่างคู่แปล (25) – (27)

(25) ต้นฉบับ: It's like a goddamn icebox.

ฉบับแปล: หนาวยังกับอยู่ในช่องฟรีซ (Kasdan,

2019)

(26) ต้นฉบับ: an asshole is what Germany needed

ฉบับแปล: เหมือนเยอรมนีในปี 193...สักอย่าง (Johnson, 2019)

(27) ต้นฉบับ: You're the one living in a fucking dream!

ฉบับแปล: คุณต่างหากอยู่ในความฝัน (Miller, 2019)

4) การแปลงเป็นคำรื่นหู (applying euphemism) คือ การแปลคำต้องห้ามต้นฉบับเป็นคำภาษาฉบับแปลที่มีความหมายคล้ายกันแต่ดัดแปลงให้มีความหมายสุภาพหรือเป็นกลาง เพื่อหลีกเลี่ยงความหยาบคายของภาษาต้นฉบับ แต่อาจเป็นสาเหตุทำให้บทแปลไม่สมบูรณ์เนื่องจากขาดอารมณ์ตามต้นฉบับ ตัวอย่างของกลวิธีนี้อยู่ในคู่แปล (28) – (31)

(28) ต้นฉบับ: Both of my balls are right here! in spirit.

ฉบับแปล: พวงสวรรค์ ข้ายังอยู่ครบในรูปของ วิญญาณ (Kasdan, 2019)

ตัวอย่าง (28) ในการแปลคำว่า *balls* ซึ่งหมายถึงลูกอัณฑะ นักแปลใช้คำรื่นหู *พวงสวรรค์* ซึ่งสุภาพกว่าการแปลว่า *ไข่*

(29) ต้นฉบับ: Eh, same old crap.

ฉบับแปล: ก็เรื่องเดิมๆ (Russo & Russo, 2019)

ตัวอย่าง (29) นักแปลหลีกเลี่ยงความไม่สุภาพของคำว่า *crap* หรือแปลตรงตัวว่า *อุจจาระ* โดยแปลเป็นคำที่มีความสุภาพกว่าและมีความหมายปกปิดว่า *เรื่อง* ใกล้เคียงกับความหมายว่า *เรื่องไร้สาระ* แต่ผู้อ่านก็จะไม่เข้าใจเจตนาถ่วงคำพรูสวาทของต้นฉบับ

(30) ต้นฉบับ: Plant your fanny in that seat and buckle up right now.

ฉบับแปล: นั่งลงและคาดเข็มขัดเดี๋ยวนี้ (Watts, 2019)

นอกจากการใช้คำรื่นหูในการแปลคำนามต้องห้าม ตัวอย่าง (30) จะเห็นได้ว่า นักแปลยังใช้คำกริยา *นั่งลง* ที่สุภาพกว่า เพื่อหลีกเลี่ยงการแปลกริยาวลี *Plant your fanny in that seat* ซึ่งมีคำต้องห้าม *fanny* ที่หมายถึงก้นหรืออวัยวะเพศหญิง

(31) ต้นฉบับ: Twelve o'clock. You're damn right.

ฉบับแปล: ถูกต้องที่สุด คือนี้นั่งอีกนาน! (Gray, 2019)

ตัวอย่าง (31) คำต้องห้าม *damn* หากเทียบคู่แปลเป็นคำสบลอย่างเช่น *แม่ңโคตร* จะให้ความรู้สึกไม่สุภาพ นักแปลจึงเลือกใช้คำที่มีความหมายเป็นกลางว่า *ที่สุด* ซึ่งมีความหมายและเจตนาคล้ายกัน แต่จะมีความสุภาพมากกว่า

5) การแทนที่ด้วยคำอื่น (substitution) คือ การแปลคำต้องห้าม ภาษาดั้งเดิมเป็นคำภาษาฉบับแปลที่มีความหมายอื่น การแปลด้วยกลวิธีนี้ บทแปลจะมีความแตกต่างกับต้นฉบับมากกว่ากลวิธีอื่น เพราะไม่เหลือเค้าโครงความหมายประจำรูปคำเดิม และไม่มี ความหมายสื่อสารทางลบของคำ ต้องห้ามต้นฉบับอย่างเช่น การผรุสวาท การดูถูก การประณาม เป็นต้น จึงมักเป็นคำที่มีความหมายเป็นกลางหรือติดตลก แต่อย่างไรก็ตาม บทแปล ยังคงมีความเหมาะสมกับบริบทภาพยนตร์ ตัวอย่างเช่นคู่แปล (32) – (33)

(32) ต้นฉบับ: Wow. They're ugly bastards,
aren't they?

ฉบับแปล: โห ไอ้ตัวกินไก่นี่อัปลักษณ์ (Boden & Fleck, 2019)

(33) ต้นฉบับ: You cheeky bugger.

ฉบับแปล: ได้ที่ชี้แพะไล่ (Leitch, 2019)

จากตัวอย่างคู่แปล (34) – (35) หากแปลเทียบคู่คำต้องห้าม อาจได้คู่แปล คือ *bastard* – *ไอ้สารเลว* และ *cheeky bugger* – *ไอ้ทะเล้ง* แต่นักแปลแทนที่ด้วยคำว่า *ไอ้ตัวกินไก่* และ *ได้ที่ชี้แพะไล่* ตามลำดับ ซึ่งความหมายไม่เหมือนคำต้องห้ามเดิม นอกจากจะเป็นการแปลเพื่อ หลีกเลี่ยงความไม่สุภาพของคำต้องห้ามต้นฉบับ ยังเป็นส่วนหนึ่งที่เพิ่มอรรถรส ความบันเทิงให้กับภาพยนตร์อีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

ในการแปลคำต้องห้ามทั่วไป ผลการวิจัยพบกลวิธีการแปลสื่อความมากที่สุด ซึ่งตรงข้ามกับกลวิธีการแปลถอดความหมายและกลวิธีการแปลตรงตัวซึ่งปรากฏเป็นส่วนน้อย แสดงว่านักแปลส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับการแปลคำต้องห้าม แต่อย่างไรก็ตาม นักแปลก็ยังคงเน้นความเหมาะสมตามภาษาฉบับแปลเป็นสำคัญ เพื่อรักษาภาษาฉบับแปลไม่ให้อายบคายมากเกินไป จึงนิยมการแปลคำต้องห้ามโดยอ้อมด้วยวิธีการแปลสื่อความ แทนการแปลด้วยกลวิธีการแปลตรงตัวหรือการแปลถอดความหมาย กล่าวคือเมื่อนักแปลพบคำต้องห้ามต้นฉบับที่มีความอายบคายหรือวัฒนธรรมที่ไม่ตรงกัน นักแปลมักจะเลือกรักษาความหมายสื่อสารทางลบของคำต้องห้ามไว้ แต่แทนที่จะใช้คู่เทียบแปลภาษาฉบับแปลที่มีความหมายตรงตามภาษาต้นฉบับ ผู้แปลกลับใช้ถ้อยคำภาษาฉบับแปลที่มีความหมายแตกต่างออกไป ในขณะที่ยังคงสามารถสื่อสารตามเจตนาที่ใกล้เคียงกับต้นฉบับได้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยการแปลคำต้องห้ามทั่วไปในความรู้สึกรองลงมา อันได้แก่ กลวิธีการแปลแบบเสรีและกลวิธีการไม่แปล ซึ่งเป็นกลวิธีที่ไม่รักษาความหมายทางลบของคำต้องห้ามภาษาต้นฉบับนั้น ยังแสดงให้เห็นว่า นักแปลมีจุดประสงค์ต้องการให้บทแปลมีความสุภาพหรือปราศจากคำต้องห้ามที่อาจกระทบต่อความรู้สึกของผู้ชมภาพยนตร์ โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชน นอกจากนี้ อาจเนื่องมาจากนักแปลต้องการแก้ปัญหาเรื่องความยุ่งยากในการเลือกคู่แปลคำต้องห้ามภาษาไทยให้เทียบเท่ากับคำต้องห้ามภาษาอังกฤษได้ นักแปลจึงเลือกแปลคำต้องห้ามเป็นคำอื่นที่มีความหมายปกติ ด้วยกลวิธีการแปลแบบเสรี หรือยิ่งไปกว่านั้น ผู้แปลอาจหลีกเลี่ยงการแปลคำต้องห้าม ซึ่งตรงกับกลวิธีการไม่แปล

อีกทั้งการไม่แปลคำต้องห้ามนี้ ยังแสดงถึงความต้องการของผู้แปลในการจัดการกับข้อจำกัดเรื่องพื้นที่บนหน้าจอภาพยนตร์อีกด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่ผู้แปลพิจารณาว่า การไม่กล่าวถึงคำต้องห้ามนั้นไม่ส่งผลกระทบต่อความหมายหลัก

การพบกลวิธีการแปลแบบสำนวน แม้ว่าจะเป็นกลวิธีที่นักแปลนิยมใช้น้อยที่สุด แต่ผลการวิจัยนี้ก็กลับสะท้อนให้เห็นวิธีการแก้ปัญหาของนักแปลผู้เชี่ยวชาญ ที่สามารถแปลงคำต้องห้ามที่หยาบคายในภาษาต้นฉบับให้กลายเป็นการใช้ภาษาเปรียบเทียบบางอ้อมในภาษาฉบับแปลได้อย่างแยบยล ซึ่งนอกจากจะสามารถคงไว้ซึ่งความหมายทางลบของคำต้องห้ามโดยไม่กระทบกับความรู้สึกของผู้ชมภาพยนตร์แล้ว ยังสามารถเพิ่มอรรถรสให้กับภาพยนตร์ได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

ทางด้านกรแปลคำต้องห้ามเฉพาะ ผลการวิจัยพบว่า นักแปลนิยมใช้กลวิธีการแปลเทียบคู่คำต้องห้ามมากที่สุด รองลงมาคือการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง แสดงว่านักแปลให้ความสำคัญกับการแปลคำต้องห้ามและต้องการรักษาความหมายทางลบของคำต้องห้ามไว้ เช่นเดียวกับกลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไปข้างต้น ที่นักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลสื่อความเพื่อพยายามรักษาความหมายสื่อสารของคำต้องห้ามให้ได้มากที่สุด ผ่านทางคำต้องห้ามภาษาฉบับแปล ในระดับที่ผู้อ่านภาษาฉบับแปลหรือผู้ชมภาพยนตร์ยอมรับได้

ส่วนกลวิธีการแปลคำต้องห้ามเฉพาะที่พบว่านักแปลเลือกใช้ในความถี่น้อย คือกลวิธีที่ไม่รักษาความหมายทางลบของคำต้องห้าม เรียงตามลำดับความถี่มากไปหาน้อย ได้แก่ การลบคำต้องห้าม การแปลงเป็นคำอื่น และ การแทนที่ด้วยคำอื่น สาเหตุที่นักแปลเลือกใช้กลวิธีเหล่านี้

อาจเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น การคำนึงถึงความรู้สึกของกลุ่มผู้ชม เป้าหมาย ความต้องการรักษารอบศีลธรรมจรรยาในสังคมไทย และการปฏิบัติตามกฎระเบียบการตรวจพิจารณาการออกอากาศหรือการเซ็นเซอร์ ภาพยนตร์ เป็นต้น ผลการวิจัยนี้สะท้อนว่านักแปลส่วนน้อยเท่านั้นที่เห็นว่า คำต้องห้ามภาษาต้นฉบับไม่เหมาะสมพอที่จะกล่าวถึงในภาษาฉบับแปล จึงจำกัดความไม่สุภาพของบทแปลให้อยู่ในระดับที่ผู้ชมยอมรับได้ โดยการเลือกละเว้นการแปลคำต้องห้าม หรือเปลี่ยนเป็นคำอื่นที่มีความหมายสุภาพ และเป็นกลาง แทนการแปลคำต้องห้ามตามภาษาต้นฉบับทั้งทางตรงและทางอ้อม

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อมองในภาพรวม ผลการวิจัยนี้ได้แสดงกลวิธีของนักแปล บทบรรยายภาพยนตร์ในการที่พยายามจะแก้ปัญหาการแปลคำต้องห้าม อันเนื่องมาจากข้อจำกัดหลายประการตามที่เสนอไว้ในบทนำข้างต้น โดยที่ไม่ได้มองว่าการแปลที่ไม่เป็นไปตามต้นฉบับทั้งหมดนั้น คือข้อบกพร่องของผู้แปลแต่อย่างใด งานวิจัยนี้จึงแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา ได้แก่ กุลชาติ ศรีโพธิ์ (2548) และ นันทวัฒน์ เนตรเจริญ (2557) ที่ได้นำเสนอ ข้อบกพร่องของการแปลคำต้องห้าม และมองว่าการแปลคำต้องห้ามยังไม่มี ประสิทธิภาพเพียงพอ ในทางตรงกันข้าม งานวิจัยนี้ก็กลับเสนอมุมมอง ความสามารถของนักแปลในการจัดการกับปัญหาการแปลที่พบในระหว่าง การแปลคำต้องห้ามด้วยความเชี่ยวชาญ ไม่ว่าจะนักแปลจะเลือกใช้กลวิธี การแปลชนิดใด งานวิจัยนี้พบว่าบทแปลนั้นยังคงสามารถใช้แปลได้อย่าง เหมาะสมตามภาษาฉบับแปลและบริบทของภาพยนตร์ ถึงแม้ว่าจะไม่ตรง ตามต้นฉบับเสมอไปก็ตาม ซึ่งตรงกับแนวคิดการแก้ปัญหาการแปลของ

Newmark (1988, pp. 9-10) ที่แนะนำให้ผู้แปลคำนึงถึงผู้อ่านภาษาฉบับแปลเป็นสิ่งสำคัญ

นอกจากการแก้ปัญหาการแปลที่เป็นสาเหตุให้นักแปลเลือกใช้กลวิธีการแปลต่าง ๆ เจตนาของนักแปลก็ถือเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกกลวิธีการแปลเช่นกัน ผลการวิจัยที่พบว่า นักแปลใช้กลวิธีการแปลสื่อความมากที่สุด และกลวิธีการแปลตรงตัวน้อยที่สุดในการวิเคราะห์กลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป ยังสามารถแสดงจุดประสงค์ของนักแปลส่วนใหญ่ที่มุ่งเน้นให้คำต้องห้ามมีความเป็นธรรมชาติและสามารถสื่อสารได้จริงตามวัฒนธรรมของภาษาฉบับแปล มากกว่าการแปลตรงตามภาษาต้นฉบับที่ถึงแม้ว่าจะถูกต้องตามหลักการแปลในอุดมคติ แต่อาจไม่สามารถใช้สื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดวิธีการแปลของ Newmark (1988, pp. 45-47) ที่มองว่าวิธีการแปลที่ผู้แปลเลือกใช้อาจมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้แปลว่า ต้องการให้บทแปลมีความใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับหรือภาษาฉบับแปล อีกทั้งยังสอดคล้องผลการวิจัยของ นันทวัฒน์ เนตรเจริญ (2557, น. 169) ที่ว่า “วัฒนธรรมและจุดประสงค์ของผู้แปลถือเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการแปลคำต้องห้าม” และได้เสนอแนะว่า “ผู้แปลควรระมัดระวังการปรับเปลี่ยนความหมายและระดับความหยابคายของคำต้องห้ามฉบับแปลด้วย เพราะอาจส่งผลให้ผู้อ่านเข้าใจผิดได้”

ประเด็นการปรับเปลี่ยนความหมายคำต้องห้ามในงานวิจัยที่ผ่านมาอาจมุ่งเน้นนำเสนอข้อบกพร่อง แต่ในงานวิจัยนี้กลับมองว่าเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการแก้ปัญหาของนักแปล จึงได้จัดให้มีการเปลี่ยนแปลงความหมายเป็นกลวิธีการแปลแบบเสรีในการแปลทั่วไป และกลวิธีการแทนที่ด้วยคำอื่นใน

การแปลเฉพาะ ซึ่งไม่ถือเป็นข้อบกพร่องร้ายแรงนัก และนักแปลมืออาชีพก็เลือกใช้กลวิธีนี้ในความถี่ที่น้อยมาก หรือใช้เฉพาะในกรณีจำเป็นเท่านั้น

ส่วนประเด็นการปรับเปลี่ยนระดับความหยابคาย งานวิจัยนี้ก็มีมุมมองที่แตกต่างจากงานวิจัยข้างต้นเช่นเดียวกัน ตรงกันข้าม งานวิจัยนี้กลับมองว่ากลวิธีนี้มีประโยชน์ในการแก้ปัญหาความรุนแรงของคำต้องห้ามได้เป็นอย่างดี จึงได้จัดแยกประเภทออกมาเป็นกลวิธีการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง หรือการใช้คำต้องห้ามในภาษาลดระดับ แต่ระมัดระวังการเลือกใช้ถ้อยคำให้มีความหยابคายน้อยกว่าภาษาต้นฉบับ ซึ่งเป็นกลวิธีใหม่ที่ค้นพบในงานวิจัยนี้ นอกเหนือจากกรอบแนวคิดการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาเปอร์เซียของ Davoodi (2009) ที่ผ่านมา โดยเป็นการรวมกันระหว่างกลวิธีการเทียบคู่คำต้องห้ามและกลวิธีการแปลงเป็นคำอื่นในกรอบแนวคิดเดิม ดังนั้นการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยจึงพบกลวิธีมากกว่า จากเดิม 4 กลวิธี เพิ่มเป็น 5 กลวิธี ซึ่งอาจสะท้อนว่าภาษาไทยมีระดับภาษา โดยเฉพาะระดับความรุนแรงของคำต้องห้ามที่ละเอียดและลึกซึ้งกว่าภาษาเปอร์เซีย

เมื่อเปรียบเทียบกลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่พบในงานวิจัยนี้ กับงานวิจัยที่ผ่านมาของ นันทวัฒน์ เนตรเจริญ (2557) พบว่ามีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างกัน ในด้านความเหมือน ได้แก่ 1) งานที่ผ่านมามีกลวิธีการแปลหลักและกลวิธีการแปลย่อย ซึ่งเทียบเท่ากับกลวิธีการแปลทั่วไปและกลวิธีการแปลเฉพาะของงานวิจัยนี้ 2) กลวิธีที่พบนั้นมีความใกล้เคียงกัน กล่าวคือ งานที่ผ่านมามีการแปลตรงตามรูปภาษา การแปลเทียบเคียงจากรูปภาษา การแปลเทียบเคียงอารมณ์ การแปลตีความ

และการละ โดยสามารถเทียบเคียงกับกลวิธีการแปลในงานวิจัยนี้ ได้แก่ การแปลตรงตัว การแปลถอดความหมาย การแปลสื่อความ การแปลแบบสำนวนและการไม่แปล ตามลำดับ

ส่วนในด้านความแตกต่างที่เห็นได้ชัด คือ กลวิธีการแปลแบบเสรีที่มีการจำแนกในงานวิจัยนี้ แต่ไม่ปรากฏเป็นกลวิธีการแปลในงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องจากงานวิจัยของ นันทวัฒน์ เนตรเจริญ (2557) ไม่ถือว่าการแปลเสรีเป็นกลวิธีหนึ่ง เพราะมีความแตกต่างจากต้นฉบับ โดยเลือกนำเสนอไว้ในส่วนของข้อบกพร่องในการแปลมากกว่า ซึ่งประเด็นนี้สามารถสะท้อนให้เห็นความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างมุมมองของแนวคิดเรื่องการแปลในอดีตกับปัจจุบัน อีกทั้งความแตกต่างระหว่างการแปลงานเขียนและการแปลสื่อที่มีภาพและเสียงประกอบ กล่าวคือ แนวคิดเรื่องการแปลในอดีตและการแปลงานเขียนมักจะนิยมการแปลในอุดมคติซึ่งมีความเคร่งครัดตามต้นฉบับในระดับสูง เนื่องจากผู้อ่านจะตีความจากตัวอักษรของผู้แปลได้เพียงอย่างเดียว ดังนั้น หากเกิดการแปลคลาดเคลื่อนเพียงเล็กน้อย อาจส่งผลให้ผู้อ่านไม่เข้าใจความหมายหรือตีความผิดพลาดได้ ตรงข้ามกับแนวคิดการแปลในปัจจุบันที่มีมุมมองปรับเปลี่ยนได้หลากหลายมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแปลสื่อภาพและเสียงอย่างเช่นภาพยนตร์ ที่อาจไม่จำเป็นต้องยึดถือต้นฉบับอย่างเคร่งครัดนัก เนื่องจากผู้อ่านสามารถตีความจากภาพเคลื่อนไหวหรือเสียงประกอบได้ทันนอกเหนือจากตัวอักษรในบทบรรยาย และยังเป็นคำที่ต้องห้ามด้วยแล้ว การแปลตามต้นฉบับอย่างเคร่งครัด อาจไม่มีความจำเป็นนักสำหรับผู้แปล เพราะนอกจากอาจจะไม่เหมาะสมตามวัฒนธรรมการใช้ภาษาไทยแล้ว ยังอาจขัดต่อศีลธรรมจรรยา จนกระทั่งนำไปสู่ความไม่พอใจของผู้ชมที่มีต่อความหมายหยาบคายในคำต้องห้ามอีกด้วย หรือยิ่งไปกว่านั้น

บทบรรยายภาษาไทยที่นำไปใช้เป็นเสียงพากย์ภาพยนตร์ อาจถูกคณะกรรมการเซ็นเซอร์ก็เป็นได้

ด้วยเหตุนี้ จึงค่อนข้างชัดเจนแล้วว่าสมมุติฐานที่ตั้งไว้ข้างต้นว่า แนวคิดกลวิธีการแปลคำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยที่ผ่านมา ซึ่งมักเป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากงานเขียนในรูปแบบดั้งเดิมนั้น ยังไม่เหมาะสมเพียงพอที่จะนำมาใช้อธิบายการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์โดยเฉพาะ หรือแม้แต่งานวิจัยกลวิธีการแปลคำต้องห้าม ภาษาเปอร์เซีย (Davoodi, 2009) ในรูปแบบบทบรรยายภาพยนตร์ เช่นเดียวกัน ก็ยังไม่ครอบคลุมการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์ ภาษาไทย ผลการวิเคราะห์และนำเสนอกลวิธีการแปลในงานวิจัยนี้ จึงนำไปสู่ แนวทางการแปลคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็น ภาษาไทยอย่างเป็นทางการมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งนักแปลมืออาชีพและผู้แปลมือสมัครเล่น เพื่อนำไปปรับใช้ได้จริงในทางปฏิบัติ อีกทั้งยัง ถือเป็นประโยชน์ต่อวงการการแปล ในการพัฒนาฝีมือการแปลโดยเฉพาะ อย่างยิ่งการแปลบทบรรยายภาพยนตร์ให้มีมาตรฐานต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้แปลที่ประสบปัญหาในการแปลเนื้อหาทั่วไปในทุกภาษา สามารถปรับใช้ผลการวิจัยด้านกลวิธีการแปลทั่วไปเพื่อแก้ปัญหาการแปลตามจุดประสงค์ที่ต้องการได้ เช่น หากผู้แปลต้องการให้งานแปลของตนเองใกล้เคียงกับภาษาต้นฉบับ อาจเลือกใช้กลวิธีการแปลตรงตัวหรือกลวิธีการแปลถอดความหมาย หากผู้แปลต้องการหลีกเลี่ยงปัญหาด้านวัฒนธรรม เพื่อให้งานแปลสามารถสื่อสารได้อย่างเป็นธรรมชาติตามภาษานับแปล

ผู้แปลอาจเลือกใช้การแปลสื่อความ หรือหากผู้แปลต้องการสอดแทรก อรรถรสลงไป ในบทแปลด้วย ผู้แปลอาจเลือกใช้การแปลแบบสำนวน เป็นต้น

2) ผู้แปลที่ประสบปัญหาในการแปลคำต้องห้ามโดยเฉพาะ สามารถนำผลการวิจัยด้านกลวิธีการแปลเฉพาะไปปรับใช้ในการแปลคำ ต้องห้ามได้ตามความเหมาะสม ทั้งในงานแปลบทบรรยายภาพยนตร์และงาน แปลคำต้องห้ามรูปแบบอื่น เช่น หากผู้แปลต้องการให้บทแปลมีคำต้องห้าม ใกล้เคียงกับต้นฉบับ แต่เกรงว่าการเทียบคู่คำต้องห้ามโดยตรงจะขัดต่อ ศิลธรรมและกระทบกับความรู้สึกของผู้อ่าน กรณีนี้ผู้แปลอาจเลือกใช้ กลวิธีการใช้คำต้องห้ามแบบลดความรุนแรง หรือหากผู้แปลต้องการให้บท แปลสุภาพกว่าต้นฉบับเพราะคำนึงถึงผู้ชมกลุ่มเป้าหมายซึ่งอาจเป็นเยาวชน กรณีนี้ผู้แปลสามารถแปลเลี่ยง โดยใช้กลวิธีการแทนที่ด้วยคำอื่น หรือใช้ กลวิธีการลบคำต้องห้าม เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ผู้วิจัยสามารถดัดแปลงกรอบแนวคิดการวิจัยนี้เพื่อนำไปใช้ในการ ศึกษาครั้งต่อไป ยกตัวอย่างเช่น การรวมกลวิธีการแปลคำต้องห้ามทั่วไป และการแปลคำต้องห้ามเฉพาะบางกลวิธีเข้าไว้ด้วยกัน เนื่องจากบางกลวิธีมี ความใกล้เคียงกันมาก เช่น กลวิธีการไม่แปลอาจรวมกับกลวิธีการลบคำ ต้องห้าม เป็นต้น

2) ผู้วิจัยอาจเพิ่มจำนวนของข้อมูล โดยการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมขึ้นใน ภาพยนตร์หลากหลายเรื่องในระยะเวลาหลายปี เพื่อใช้ในการสร้างคลังคำ แปล (scopus) คำต้องห้ามจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย และจาก ภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้แปล เมื่อพบกับคำ ต้องห้ามที่ไม่สามารถแปลความหมายได้โดยตรงตามพจนานุกรม

3) ผู้วิจัยอาจเก็บข้อมูลการแปลคำต้องห้ามจากเนื้อหารูปแบบอื่น และภาษาอื่น ให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การแปลคำต้องห้ามในละครชุด (ซีรีส์) ต่างประเทศ เป็นต้น เพื่อการค้นพบผลการวิจัยที่แตกต่างออกไปจากคำต้องห้ามในบทบรรยายภาพยนตร์จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างองค์ความรู้ด้านการแปลคำต้องห้ามให้ครอบคลุมและลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

รายการอ้างอิง

กุลชาติ ศรีโพธิ์. (2548). *การสื่อสารผ่านการแปลคำสกด และคำหยาบคาย ในภาพยนตร์ต่างประเทศ* [วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาโท ศาสตรมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทวัฒน์ เนตรเจริญ. (2557). *การแปลถ้อยคำต้องห้ามในวรรณคดีเรื่อง The Catcher in the Rye: กรณีศึกษา จำนวนแปลของ คำระวีไบเตย* [วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สมาพันธ์สมาคมภาพยนตร์แห่งชาติ. (2561). *สถิติและมูลค่าอุตสาหกรรมคอนเทนต์บันเทิง ประจำปี พ.ศ. 2560*. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2563, จาก https://image.makewebeasy.net/makeweb/0/MjVNwUwLX/Document/สถิติและมูลค่าอุตสาหกรรมคอนเทนต์บันเทิง_ประจำปี_พ_ศ_2560.pdf

อรทัย ชินอัครพงศ์. (2557). *การศึกษาคำคำในภาษาไทยตามแนวภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์และวจนปฏิบัติศาสตร์* [วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- อาร์เอสยู วิสตอม ทีวี. (29 ตุลาคม 2558). *Wisdom Talk : เซ็นเซอร์ : ผู้ร้ายภาครัฐหรือผู้พิทักษ์คุณธรรมในสังคม* โดย รศ.ดร.กฤษดา เกียรติดี [Video]. YouTube.
<https://www.youtube.com/watch?v=xQByt0ck2SY>
- Abrams, J.J. (Director). (2019). *Star wars: the rise of skywalker* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/star-wars-the-rise-of-skywalker-2019-22496>
- Alavi, S. Y. et al. (2013). Translation of taboos from English into Persian: A Skopos-Based study. *Elixir Ling. & Trans*, 54(2013), 12289-12292.
- Allan, K. (2019). *The Oxford handbook of taboo words and language*. Oxford: Oxford University Press.
- Banks, E. (Director). (2019). *Charlie's angle* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/charlie-s-angels-2019-39203>

- Boden, A., & Fleck, R. (Director). (2019). *Captain Marvel* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/captain-marvel-2019-12604>
- Brown, J. (2016). *Every British swear word has been officially ranked in order of offensiveness*. Retrieved February 19, 2020, from <https://www.indy100.com/news/british-swear-words-ranked-ofcom-7340446>
- Chesterman, A. (1997). *Memes of translation: the spread of ideas in translation theory*. Amsterdam: John Benjamins.
- Davoodi, Z. (2009). On the translation of the taboos. *Translation Studies*, 21, 130-137. Retrieved February 19, 2020, from <https://www.translationdirectory.com/articles/article2052.php>
- Gottlieb, H. (2005). *Screen translation, eight studies in subtitling, dubbing and voice-over*. University of Copenhagen: Center for Translation Studies. 41-52.
- Gray, F. G. (Director). (2019). *Men in black: International* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/Men-in-Black-International-2019-22475>

- IMDbPro. (2020). *Thai Box Office for 2019*. Retrieved February 19, 2020, from <https://www.boxofficemojo.com/year/2019/?area=TH>
- Jay, T. (2009). The utility and ubiquity of taboo words. *Perspectives on psychological science*, 4(2). Retrieved October 20, 2021, from https://www.mcla.edu/Assets/uploads/MCLA/import/www.mcla.edu/Undergraduate/uploads/textWidget/1457.00018/documents/Jay_Taboo.pdf.
- Johnson, R. (Director). (2019). *Knives out* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/knives-out-2019-22042>
- Kasdan, J. (Director). (2019). *Jumanji: the next level* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/jumanji-the-next-level-2019-15244>
- Kinberg, S. (Director). (2019). *X-men: dark phoenix* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/dark-phoenix-2019-13990>

Leitch, D. (Director). (2019). *Fast & furious presents Hobbs and Shaw* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/fast-furious-presents-hobbs-shaw-2019-14143>

Lörscher, W. (1991). *Translation performance, translation process and translation strategies: a psycholinguistics investigation*. Tübingen: Gunter Narr.

Miller, T. (Director). (2019). *Terminator: dark fate* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/terminator-dark-fate-22194>

Newmark, P. (1988). *A textbook of translation*. New York: Prentice Hall International.

Ofcom. (2016). Research report: attitudes to potential offensive language and gestures on TV and radio. *Ipsos MORI, Sep 2016*. Retrieved February 21, 2020, from https://www.ofcom.org.uk/__data/assets/pdf_file/0022/91624/OfcomOffensiveLanguage.pdf

- Persichetti, B., & Ramsey, P. (Director). (2018). *Spiderman into the spider verse* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/spider-man-into-the-spider-verse-2018-11923>
- Plonska, D. (2014). Strategies of translation. *Psychology of language and communication*, 18, 1.
- Rodriguez, R. (Director). (2019). *Alita: battle angel* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/alita-battle-angel-2019-13138>
- Russo, A., & Russo, J. (Director). (2019). *Avengers: endgame* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/avengers-endgame-2019-22246>
- Stahelski, C. (Director). (2019). *John Wick 3: Chapter 3 Parabellum* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/John-Wick-Chapter-3-Parabellum-2019-13437>

- Torres, A. C. (2016). *On the translation of taboo words in an English-Spanish corpus of film subtitles* [Undergraduate honors thesis]. University of Jaén. Retrieved October 20, 2021, from http://tauja.ujaen.es/bitstream/10953.1/3396/1/Torres_Cuenca_Antonio_TFG_Estudios_Ingleses.pdf
- Watts, J. (Director). (2019). *Spiderman far from home* [Film]. Retrieved June 13, 2020, from <https://yifysubtitles.vip/movie-subtitles/spider-man-far-from-home-2019-14115>

ผู้เขียน

อาจารย์ ดร.โชติกา เศรษฐธัญญการ
อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
s.chotikaa@gmail.com